

ДРЖАВНА
РЕВИЗОРСКА
ИНСТИТУЦИЈА

ИЗВЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА
ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА ЈУГОИМПОРТ-СДПР, БЕОГРАД
(НОВИ БЕОГРАД) ЗА 2018. ГОДИНУ

Број: 400-191/2019-06/15
Београд, 30. децембар 2019. године

С А Д Р Ж А Ј :

ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ

Извештај о ревизији финансијских извештаја Јавног предузећа Југоимпорт–СДПР, Београд (Нови Београд)

ПРИЛОГ I – РЕЗИМЕ НАЛАЗА, ПРЕПОРУКА И МЕРЕ ПРЕДУЗЕТЕ У ПОСТУПКУ РЕВИЗИЈЕ

ПРИЛОГ II – НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА ЈУГОИМПОРТ-СДПР, БЕОГРАД (НОВИ БЕОГРАД) ЗА 2018. ГОДИНУ

ПРИЛОГ III – ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА ЈУГОИМПОРТ-СДПР, БЕОГРАД (НОВИ БЕОГРАД)

ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ

Извештај о ревизији финансијских извештаја Јавног предузећа Југоимпорт-СДПР, Београд (Нови Београд)

Мишљење са резервом о финансијским извештајима

Извршили смо ревизију приложених финансијских извештаја Јавног предузећа Југоимпорт-СДПР, Београд (Нови Београд) (у даљем тексту: Предузеће) за 2018. годину који обухватају 1) Биланс стања; 2) Биланс успеха; 3) Извештај о осталом резултату; 4) Извештај о токовима готовине; 5) Извештај о променама на капиталу и 6) Напомене уз финансијске извештаје.

По нашем мишљењу, осим за ефекте питања описаних у делу извештаја Основ за мишљење са резервом о финансијским извештајима, финансијски извештаји за 2018. годину, по свим материјално значајним питањима дају истинит и објективан приказ финансијског положаја Јавног предузећа Југоимпорт-СДПР, Београд (Нови Београд) на дан 31. децембра 2018. године, као и резултате његовог пословања, промена на капиталу и токова готовине за пословну годину завршену на тај дан и припремљени су у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије.

Основ за мишљење са резервом о финансијским извештајима

1) Предузеће није у цену коштања нематеријалне имовине у припреми исказане на дан 31. децембра 2018. године у износу од 673.037 хиљада динара укључило све директно приписиве трошкове неопходне за креирање, производњу и припрему имовине за функционисање (трошкови примања запослених, производне услуге и друге издатке настале при развоју нематеријалног улагања) у најмањем износу од 169.351 хиљаду динара, што није у складу са захтевима параграфа 66 МРС 38 - Нематеријална имовина.

Такође, Предузеће на дан 31. децембар 2018. године није преиспитало да ли средства израђена односно проистекла из развоја након завршетка развоја (прототип, техничка документација за производњу) или појединих фаза развоја (функционални модел) испуњавају услове за признавање у складу са захтевима МРС 38 - Нематеријална имовина и МРС 2 - Залихе.

Због наведеног није било могуће потврдити вредност исказане нематеријалне имовине у припреми исказане на дан 31. децембар 2018. године у износу од 673.037 хиљада динара.

2) Предузеће у оквиру недовршене производње исказује позитивно и негативно одступање планске цене од стварне цене коштања за залихе учинака које су продате, а приликом вредновања залиха недовршене производње на дан финансијских извештаја за 2018. годину није обрачунало одступање планске цене од стварне цене коштања залиха учинака односно није укинуло одступање за продате готове производе, што није у складу са параграфом 9 МРС 2 – Залихе.

Такође, Предузеће је у цену коштања залиха недовршене производње укључило трошкове, у износу од 4.763 хиљаде динара, који не доприносе довођењу залиха на садашњу локацију и у садашње стање, као и евидентирало пословне промене на залихама учинака које се воде у погонском књиговодству у корист/на терет рачуна у финансијском књиговодству, а након продаје готових производа у оквиру истих носиоца трошкова евидентирало трошкове у износу од 77.913 хиљаде динара, што није у складу са захтевима параграфа 10 МРС 2 - Залихе и у складу са члановима 66-76. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике.

С обзиром да Предузеће није укинуло одступање планске цене од стварне цене коштања залиха учинака које је садржано у залихама недовршене производње по почетном стању и у 2018. години, да у оквиру недовршене производње исказује трошкове који не доприносе довођењу залиха на садашњу локацију и у садашње стање, да је евидентирало пословне промене на залихама учинака које се воде у погонском књиговодству у корист/на терет рачуна у финансијском књиговодству, а у поступку ревизије нису презентоване пописне листе за залихе недовршене производње по носиоцима трошкова исказане на дан 31. децембар 2018. године у износу од 5.701.563 хиљада динара, додатним ревизорским поступцима није било могуће утврдити стварно стање и вредност залиха недовршене производње, па самим тим и износ одступања планске цене од стварне цене коштања за залихе учинака, као и ефекте на финансијске извештаје за 2018. годину.

3) Предузеће је у 2018. години у оквиру нематеријалних трошкова евидентирало трошкове консултантских услуга у износу од 159.532 хиљаде динара који су настали у 2017. години сагласно уговору закљученом са консултантом, према коме је обавеза Предузећа за консултантску накнаду у износу од 159.759 хиљада динара настала наплатом накнаде у 2017. години за извршене услуге од привредног друштва са којим је Предузеће закључило уговор о регулисању међусобних односа у вези продајног уговора закљученог између привредног друштва и инокупца.

Наведено поступање није у складу са чланом 19. Закона о рачуноводству и параграфима 27 и 28 МРС 1 – Презентација финансијских извештаја и има за последицу прецењене нематеријалне трошкове у износу од 159.532 хиљаде динара, потцењене позитивне курсне разлике у износу од 227 хиљада динара и прецењен финансијски резултат из ранијих година у износу од 159.759 хиљада динара, односно Предузеће је у 2017. години исказало добитак пре опорезивања више у износу од 159.759 хиљада динара, а у 2018. години мање за 159.532 хиљаде динара.

Ревизију смо извршили у складу са Законом о Државној ревизорској институцији¹, Пословником Државне ревизорске институције² и Међународним стандардима врховних ревизорских институција (ISSAI). Наша одговорност, у складу са овим стандардима, је детаљније описана у делу извештаја Одговорност ревизора за ревизију финансијских извештаја. Независни смо у односу на субјекта ревизије у складу са ISSAI 30 – Етички кодекс врховних ревизорских институција и Етичким кодексом за државне ревизоре и друге запослене у Државној ревизорској институцији и испунили смо наше остале етичке одговорности у складу са овим кодексима. Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и адекватни да нам пруже основ за наше мишљење са резервом.

¹ „Службени гласник РС“, бр. 101/05, 54/07 и 36/10

² „Службени гласник РС“, број 9/09

Остала питања

1) Финансијски извештаји Предузећа у ранијем периоду нису били предмет ревизије од стране Државне ревизорске институције.

Одговорност руководства за финансијске извештаје

Руководство субјекта ревизије је одговорно за припрему и истинит и објективан приказ ових финансијских извештаја у складу са међународним стандардима финансијског извештавања и законом којим је уређено рачуноводство и за оне интерне контроле за које одреди да су потребне за припрему финансијских извештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке.

При састављању финансијских извештаја, руководство је одговорно за процену способности субјекта ревизије да настави са пословањем у складу са начелом сталности, обелодањујући, по потреби, питања која се односе на сталност пословања и примену начела сталности пословања као рачуноводствене основе, осим ако оснивач намерава да субјект ревизије престане са пословањем, или нема другу реалну могућност осим да то уради.

Руководство је одговорно за надгледање процеса финансијског извештавања субјекта ревизије.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извештаја

Наш циљ је стицање уверавања у разумној мери о томе да финансијски извештаји, узети у целини, не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке и издавање извештаја о ревизији који садржи наше мишљење. Уверавање у разумној мери означава висок ниво уверавања, али не представља гаранцију да ће ревизија спроведена у складу са ISSAI увек открити материјално погрешне исказе ако такви искази постоје. Погрешни искази могу настати услед криминалне радње или грешке и сматрају се материјално значајним ако је разумно очекивати да ће, појединачно или збирно, утицати на економске одлуке корисника донете на основу ових финансијских извештаја.

Као део ревизије у складу са ISSAI, примењујемо професионално просуђивање и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Такође:

– Идентификујемо и процењујемо ризике од материјално значајних погрешних исказа у финансијским извештајима, насталих услед криминалне радње или грешке; осмишљавамо и обављамо ревизијске поступке као одговор на те ризике; и прибављамо довољно адекватних ревизијских доказа да обезбеде основ за мишљење ревизора. Ризик да неће бити идентификовани материјално значајни погрешни искази који су резултат криминалне радње је већи него за погрешне исказе настале услед грешке, зато што криминална радња може да укључи удруживање, фалсификовање, намерне пропусте, лажно представљање или заобилажење интерне контроле.

– Стичемо разумевање о интерним контролама које су релевантне за ревизију ради осмишљавања ревизијских поступака који су прикладни у датим околностима, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерне контроле субјекта ревизије.

Процењујемо примењене рачуноводствене политике и у којој мери су разумне рачуноводствене процене које је извршило руководство.

– Доносимо закључак о прикладности примене начела сталности као рачуноводствене основе од стране руководства и на основу прикупљених ревизијских доказа, да ли постоји материјална неизвесност у вези са догађајима или условима који могу да изазову значајну сумњу у погледу способности ентитета да настави са пословањем у складу са начелом сталности. Ако закључимо да постоји материјална неизвесност, дужни смо да у свом извештају скренемо пажњу на повезана обелодањивања у финансијским извештајима или, ако таква обелодањивања нису адекватна, да модификујемо своје мишљење. Наши закључци се заснивају на ревизијским доказима прикупљеним до датума извештаја ревизора. Међутим, будући догађаји или услови могу за последицу да имају да ентитет престане да послује у складу са начелом сталности.

– Процењујемо укупну презентацију, структуру и садржај финансијских извештаја, укључујући обелодањивања, и да ли су у финансијским извештајима приказане трансакције и догађаји на такав начин да се постигне истинит и објективан приказ.

Саопштавамо лицима овлашћеним за управљање, између осталог, планирани обим и време ревизије и значајне ревизијске налазе, укључујући све значајне недостатке интерне контроле које смо идентификовали током ревизије.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић

Државна ревизорска институција

Макензијева 41

11000 Београд

30. децембар 2019. године

ПРИЛОГ I

**РЕЗИМЕ НАЛАЗА, ПРЕПОРУКА И МЕРЕ ПРЕДУЗЕТЕ
У ПОСТУПКУ РЕВИЗИЈЕ**

САДРЖАЈ

РЕЗИМЕ НАЛАЗА, ПРЕПОРУКА И МЕРЕ ПРЕДУЗЕТЕ У ПОСТУПКУ РЕВИЗИЈЕ

1. Резиме налаза	9
2. Резиме датих препорука	16
3. Мере предузете у поступку ревизије	17
4. Захтев за достављање одазивног извештаја	17

1. Резиме налаза

ПРИОРИТЕТ 1³ (висок)

1. Као што је објашњено под тачком 3.3.2 Напомена уз Извештај, Предузеће део некретнина од којих економске користи стиче издавањем у закуп и које испуњавају критеријуме да се признају као инвестиционе некретнине у складу са параграфом 16. МРС 40 – Инвестиционе некретнине исказује у оквиру грађевинских објеката, а не у оквиру Инвестиционих некретнина како је прописано чланом 6. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике (1.048,19 m² део пословног објекта у Булевару уметности 2а који се издаје).

Такође, због различитог начина вредновања некретнина за обављање делатности и инвестиционих некретнина, Предузеће је преценило некретнине, постројења и опрему, потценило инвестиционе некретнине у износу од 205.367 хиљада динара, преценило трошкове амортизације и преценило исправку вредности некретнина, постројења и опреме у износу од 1.434 хиљаде динара.

2. Као што је објашњено под тачком 3.3.3 Напомена уз Извештај, Предузеће је на дан 31. децембар 2018. године потраживања по основу позајмица које исказује у оквиру дугорочних финансијских пласмана у износу од 163.634 хиљаде динара ускладило са средњим курсом НБС за EUR, уместо са средњим курсом НБС за USD, односно Предузеће није у складу са параграфима 78, 86 и 88 МРС 39 – Финансијски инструменти: признавање и одмеравање, потраживања по основу позајмица прерачунало по средњем курсу НБС за USD важећим на дан биланса, који је повољнији за Предузеће сагласно закљученим уговорима о позајмицама. На тај начин Предузеће је у финансијским извештајима за 2018. годину исказало потцењене дугорочне финансијске пласмане и потцењене финансијске приходе у износу од 23.859 хиљада динара.

3. Као што је објашњено под тачком 3.3.9 Напомена уз Извештај, Предузеће није, на дан повраћаја зајма - конверзије потраживања по основу позајмица у капитал ДОО Утва АИ Панчево (на дан 21. децембар 2018. године), потраживања по основу позајмице свело на најповољнији износ за Предузеће, сагласно уговорима о позајмицама. Такође, није на дан 31. децембар 2018. године потраживања по основу позајмица Борбеним сложеним системима доо, Београд свело на курс стране валуте која је на дан 31. децембар 2018. године повољнија за Предузеће сагласно уговорима о позајмицама, а на дан конверзије потраживања по основу позајмица у капитал Борбени сложени системи доо, Београд (на дан 6. септембар 2018. године) Предузеће је, приликом обрачуна курсних разлика на име примене валутне клаузуле, обрачунало мањи износ за 4.826 динара.

Наведено поступање Предузећа није у складу са параграфима 78, 86 и 88 МРС 39 – Финансијски инструменти: признавање и одмеравање и имало је за последицу потцењене краткорочне финансијске пласмане у износу од 20.045 хиљада динара, потцењене финансијске приходе у износу од 20.488 хиљаде динара и финансијске расходе у износу од 443 хиљаде динара.

³ ПРИОРИТЕТ 1 - грешке, неправилности и погрешна исказивања која указују да постоји *непосредни* ризик од вршења нетачних или неправилних плаћања или постоји ризик да јавна средства нису заштићена. Проблеми попут ових захтевају да руководство одмах реагује.

4. Као што је објашњено под тачком 3.4.2 Напомена уз Извештај, у поступку ревизије је утврђено да је Предузеће у пословним књигама евидентирало приход од пружања услуга и потраживање од купца у иностранству на основу фактуре у износу од 31.006 хиљада динара (противвредност USD 323.640), иако вредност извршене услуге, на основу записника који су потписали Предузеће и прималац услуге износи 19.379 хиљада динара (противвредност USD 202.275,00).

Наведено поступање Предузећа није у складу са параграфом 20 МРС 18– Приходи и има за последицу исказивање у финансијским извештајима за 2018. годину прецењене приходе од продаје и прецењена потраживања од продаје у износу од 11.627 хиљада динара.

5. Као што је објашњено под тачком 3.4.10 Напомена уз Извештај, на основу увида у обрачун зарада за 2018. годину и презентовану пратећу документацију утврђено је следеће:

– Основицу за обрачун увећане зараде по основу времена проведеног на раду (минулог рада) поред основне зараде за редован рад чинила је и увећана зарада за прековремени рад, рад на дан државног празника, ноћни рад, као и накнаде зараде за време одсуствовања са рада (коришћења годишњег одмора, плаћеног одсуства, одсуствовања на дан празника који је нерадан дан, одазивања на војну вежбу и позив државног органа и за време боловања до 30 дана), што није у складу са чланом 108. став 5. Закона о раду, којим је прописано да је основица за обрачун увећане зараде основна зарада;

– у обрачун накнада зарада за време одсуствовања са рада (за време одсуствовања са рада на дан празника који је нерадан дан, годишњег одмора, плаћеног одсуства), није укључивана стимулација, као део зараде за обављени рад и време проведено на раду, што није у складу са чланом 114. Закона о раду, којим је дефинисано да запослени има права на накнаду зараде за време одсуствовања са рада у висини просечне зараде у претходних 12 месеци.

ПРИОРИТЕТ 2⁴ (средњи)

1. Као што је објашњено под тачком 3.3.1 Напомена уз Извештај, Предузеће није у цену коштања нематеријалне имовине у припреми (Развој средстава наоружања и војне опреме) исказане на дан 31. децембар 2018. године у износу од 673.037 хиљада укључило све директно приписиве трошкове неопходне за креирање, производњу и припрему имовине за функционисање (трошкови примања запослених, производне услуге и друге издатке настале при развоју нематеријалног улагања) у најмањем износу од 169.351 хиљаду динара, што није у складу са захтевима параграфа 66. МРС 38 – Нематеријална имовина.

Такође, Предузеће на дан 31. децембар 2018. године није преиспитало да ли средства израђена односно проистекла из развоја након завршетка развоја (прототип, техничка документација за производњу) или појединих фаза развоја (функционални модел) испуњавају услове за признавање у складу са захтевима МРС 38 – Нематеријална имовина и МРС 2 – Залихе. Због наведеног није било могуће потврдити вредност исказане нематеријалне имовине у припреми исказане на дан 31. децембар 2018. године у износу од 673.037 хиљада динара.

⁴ **ПРИОРИТЕТ 2**– грешке, неправилности и погрешна исказивања које утичу на финансијске извештаје када не постоји непосредни ризик од губитка итд, али у сваком случају захтевају пажњу руководства. Овим проблемима се треба позабавити пре припремања наредног сета финансијских извештаја.

2. Као што је објашњено под тачком 3.3.2 Напомена уз Извештај, у поступку ревизије, према подацима из аналитичке евиденције постројења и опреме, утврђено је да Предузеће поседује средстава која немају садашњу вредност, односно потпуно су амортизована, а и даље се налазе у употреби. Потпуно амортизованих, појединачних ставки постројења и опреме има 3.229 ставки, укупне набавне вредности 195.472 хиљаде динара што чини 34% набавне вредности постројења и опреме, која укупно износе 571.774 хиљаде динара.

Друштво у 2018. години и у претходним периодима није вршило преиспитивање корисног века употребе постројења и опреме у складу са параграфом 51 МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема и чланом 14. Правилника о рачуноводственим политикама и самим тим није вршило промену рачуноводствене процене у ситуацијама када су очекивања заснована на новим проценама корисног века употребе знатно различита од претходних нити је прилагодило стопе амортизације новим околностима. Наведено има за последицу исказивање у аналитичкој евиденцији значајног броја средстава која су и даље у употреби, а немају исказану садашњу вредност, односно укупни трошкови амортизације су распоређени током дела корисног века употребе средстава, а не током целог периода коришћења. Укупна набавна вредност описаних средстава на дан биланса стања износи 195.472 хиљаде динара док је укупна набавна вредност свих ставки постројења и опреме исказаних у пословним књигама 571.774 хиљаде динара. Није било могуће утврдити ефекте наведене неправилности на финансијске извештаје Предузећа за 2018. годину.

3. Као што је објашњено под тачком 3.3.3 Напомена уз Извештај, Предузеће у оквиру рачуна Учешћа у капиталу зависних правних лица исказује износ од 742.145 хиљада динара који се односи на учешће у капиталу друштва Југоимпорт – ливнице доо, Београд и ДОО Утва АИ Панчево који остварују губитке. На дан финансијских извештаја за 2018. годину Предузеће није вршило процену и евентуално обезвређење наведених учешћа у капиталу у складу са МРС 36 – Умањење вредности имовине и у складу са МРС 39 – Финансијски инструменти признавање и одмеравање. Примењеним додатним ревизорским поступцима нисмо могли да прибавимо задовољавајуће ревизорске доказе који би омогућили да се уверимо да финансијски извештаји за 2018. годину нису требали да садрже признавање губитака од умањења вредности дугорочних финансијских пласмана.

4. Као што је објашњено под тачком 3.3.3 Напомена уз Извештај, Предузеће није процењивало на дан финансијских извештаја за 2018. годину да ли постоје било какве назнаке да су исказане вредности учешћа у капиталу осталих правних лица и друге ХОВ расположиве за продају умањене – Рекреатурс ад, Београд, није извршило процену надокнадивог износа у складу са захтевима МРС 36 – Умањење вредности имовине нити је разматрало евентуално обезвређење у складу са захтевима МРС 39 – Финансијски инструменти: признавање и одмеравање. Примењеним додатним ревизорским поступцима нисмо могли да прибавимо задовољавајуће ревизорске доказе који би омогућили да се уверимо да финансијски извештаји за 2018. годину нису требали да садрже признавање губитака од умањења вредности учешћа у капиталу зависних, осталих повезаних и осталих правних лица.

5. Као што је објашњено под тачком 3.3.3 Напомена уз Извештај, Предузеће у оквиру дугорочних финансијских пласмана исказује краткорочне позајмице у износу од 163.634 хиљаде динара којима је истекао рок враћања, а у поступку ревизије није презентована документација о продужењу рока враћања датих позајмица, што није у складу са чланом 8. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике. На тај начин Предузеће је исказало прецењене дугорочне финансијске пласмане и потцењене краткорочне финансијске пласмане у износу од 163.634 хиљаде динара.

6. Као што је објашњено под тачком 3.3.4 Напомена уз Извештај, Предузеће није вршило процену наплативости, као ни умањење вредности сумњивих и спорних потраживања исказаних у укупном износу од 11.269 хиљада динара, код којих постоји неизвесност наплате, што није у складу са параграфима 58, 59 и 63 МРС 39 – Финансијски инструменти: признавање и одмеравање и чланом 30. Правилника о рачуноводственим политикама.

7. Као што је објашњено под тачком 3.3.5 Напомена уз Извештај, у поступку ревизије нисмо добили на увид пописне листе за залихе материјала исказане у износу од 8.733 хиљада динара, које се односе на материјал (прототипска радионица, ИВ Материјал у набавци коришћен, ИВ малих улагања) са стањем на дан 31. децембар 2018. године, односно нисмо се могли уверити да исказано стање у пословним књигама представља стварно стање утврђено мерењем и бројањем у складу са чланом 9. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем, односно Предузеће није извршило попис наведених залиха, што није у складу са чланом 16. Закона о рачуноводству. За наведене залихе материјала Предузеће нема устројену аналитичку евиденцију.

У поступку ревизије је утврђено да Извештај о попису материјала не садржи стварно и књиговодствено стање залиха материјала нити разлике између стварног стања утврђеног пописом и књиговодственог стања, што није у складу са чланом 13. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем.

8. Као што је објашњено под тачком 3.3.5 Напомена уз Извештаја, увидом у аналитичку евиденцију залиха материјала утврђено је да Предузеће у оквиру ставке материјала која се односи на техничку документацију, која се користи у производњи конкретног готовог производа, исказује утврђену просечну вредност различитих техничких документација, односно у оквиру једне ставке материјала исказује просечну вредност више ставки материјала које нису међусобно заменљиве и које су набављене за производњу конкретних готових производа, што није у складу са параграфом 23 МРС 2 – Залихе, по ком набавна вредност/цена коштања залиха ставки које уобичајено нису међусобно заменљиве, као и добара и услуга која су произведена и намењена за конкретне пројекте, утврђује се на основу јасне идентификације њихових појединачних трошкова. На тај начин Предузеће је преценило трошкове материјала у износу од 9.926 хиљада динара, потценило финансијски резултат из ранијих година у износу од 13.337 хиљада динара и исказало подцењене залихе материјала за износ од 23.263 хиљаде динара.

9. Као што је објашњено под тачком 3.3.5 Напомена уз Извештај, Предузеће у оквиру недовршене производње исказане у износу од 5.701.563 хиљаде динара исказује позитивно и негативно одступање планске цене од стварне цене коштања за залихе учинака које су продате, а приликом вредновања залиха недовршене производње на дан финансијских извештаја за 2018. годину није обрачунало одступање планске цене од стварне цене коштања залиха учинака, односно није укинуло одступање за продате готове производе, што није у складу са параграфом 9 МРС 2 – Залихе.

Такође, Предузеће је у цену коштања залиха недовршене производње укључило трошкове, у износу од 4.763 хиљаде динара, који не доприносе довођењу залиха на садашњу локацију и у садашње стање, као и евидентирало пословне промене на залихама учинака које се воде у погонском књиговодству у корист/на терет рачуна у финансијском књиговодству, а након продаје готових производа у оквиру истих носиоца трошкова евидентирало трошкове у износу од 77.913 хиљаде динара, што није у складу са захтевима параграфа 10 МРС 2 – Залихе и у складу са члановима 66–76. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике.

У поступку ревизије нису нам презентоване пописне листе за залихе недовршене производње по носиоцима трошкова исказане на дан 31. децембар 2018. године у износу од 5.701.563 хиљада динара, односно Предузеће није извршило попис наведених залиха, што није у складу са чланом 16. Закона о рачуноводству.

С обзиром да Предузеће није укинуло одступање планске цене од стварне цене коштања залиха учинака које је садржано у залихама недовршене производње по почетном стању и у 2018. години, да у оквиру недовршене производње исказује трошкове који не доприносе довођењу залиха на садашњу локацију и у садашње стање, да је евидентирало пословне промене на залихама учинака које се воде у погонском књиговодству у корист/на терет рачуна у финансијском књиговодству, а у поступку ревизије нису презентоване пописне листе за залихе недовршене производње по носиоцима трошкова исказане на дан 31. децембар 2018. године у износу од 5.701.563 хиљада динара, додатним ревизорским поступцима није било могуће утврдити стварно стање и вредност залиха недовршене производње, па самим тим и износ одступања планске цене од стварне цене коштања за залихе учинака, као и ефекте на финансијске извештаје за 2018. годину.

10. Као што је објашњено под тачком 3.3.6 Напомена уз Извештај, рачуни на основу којих су у пословним књигама Предузећа евидентирана потраживања према купцима у иностранству и приходи од испоручене робе и пружених услуга у иностранству не садрже податке о времену и начину испоруке робе, нити документ којим корисник услуге потврђује да је услуга извршена, што није у складу са чланом 8. Закона о рачуноводству, којим је прописано да рачуноводствена исправа треба да садржи све податке на основу којих се из исправе могу сазнати основ, врста и садржај пословне промене.

Предузеће издаје више рачуна са различитим бројем и датумом, насловљених на истог купца за једном испоручену робу: један приликом царинења робе, други за књижење испоручене, оцарињене и отпремљене робе у пословним књигама Предузећа и трећи који доставља купцу ради плаћања робе или предаје банци ради наплате акредитива. На рачуну који је прокњижен у пословним књигама Предузећа не види се веза са рачуном по коме је оцарињена роба, нити са документом којим је роба предата превознику, односно купцу нити са рачуном који се достаља купцу.

11. Као што је објашњено под тачком 3.3.8 Напомена уз Извештај, Предузеће је исказало потраживања од запослених по почетном стању настала у периоду од 2011. до 2017. године у износу од 45.744 хиљаде динара, а за иста није вршило процену наплативости, као ни умањење вредности истих што није у складу са параграфима 58, 59, 63 МРС 39 – Финансијски инструменти: признавање и одмеравање.

12. Као што је објашњено под тачком 3.3.10 Напомена уз Извештај, Предузеће у оквиру девизног рачуна исказује износ од 23.191 хиљаду динара који се односи на средства која се налазе на рачуну у иностранству, за које у поступку ревизије није пружена документација која доказује да Предузеће има контролу над новчаним средствима и по ком основу је Предузеће признало средства у пословним књигама, тако да нисмо у могућности да потврдимо да наведени износ представља имовину Предузећа.

13. Као што је објашњено под тачком 3.3.12 Напомена уз Извештај, Предузеће у оквиру осталих активних временских разграничења исказује износ од 292.001 хиљаду динара који се односи на трошкове настале у производњи производа и развоја производње у ранијим година пре увођења погонског књиговодства. Предузеће остала активна временска разграничења смањује у моменту завршетка готових производа на које се односе, евидентирањем на терет рачуна недовршене производње. Наведено није у складу са члановима 5., 11. и 72. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике.

14. Као што је објашњено под тачком 3.3.14 Напомена уз Извештај, Предузеће је у финансијским извештајима за 2018. годину, на основу Одлуке Управног одбора о расподели добити по финансијским извештајима за 2016. годину 7/1 број 729-3 од 15. јуна 2017. године на коју је сагласност дала Влада Републике Србије Решењем 05 број 41-5080/2018 од 31. маја 2018. године и Одлуке о изменама и допунама Одлуке о расподели добити по финансијским извештајима за 2016. годину, 7/1 број 711-2, од 6. јула 2018. године, на коју је сагласност дала Влада Републике Србије Решењем 05 број 41-6683/2018 од 18. јула 2018. године, повећало резерве из добити у износу од 1.712.778 хиљада динара, за који наведеним одлукама није утврђена намена.

У поступку ревизије Управни одбор Предузећа је донео Одлуку 7/1 број 1118-1 од 12. децембра 2019. године којом је претходне одлуке ставио ван снаге, и којом је утврђено да ће износ од 1.712.778 хиљада динара бити употребљен за финансирање инвестиција, а којом није предвиђено повећање капитала, на коју је Влада Републике Србије дала сагласност.

Међутим, како је одредбама члана 15. став 3. Закона о буџету Републике Србије за 2017. годину прописано да су јавна предузећа дужна да најкасније до 30. новембра 2017. године, део од најмање 50% добити по завршном рачуну за 2016. годину, уплате у буџет Републике Србије, а да изузетно, обавезу по основу уплате добити нема јавно предузеће које уз сагласност Владе, донесе одлуку да из добити покрије губитак, односно повећа капитал, а расположива ликвидна средства употреби за финансирање инвестиција, Предузеће је било у обавези да донесе одлуку о повећању капитала за износ од 1.712.778 хиљада динара, прибави сагласност Владе на такву одлуку и региструје повећање капитала у Агенцији за привредне регистре.

15. Као што је објашњено под тачком 3.4.11 Напомена уз Извештај, у пословним књигама Предузећа, у неким случајевима евидентирани су трошкови шпедитерских, односно транспортних услуга и обавезе према добављачима за ове услуге на основу рачуна добављача који не садрже податке о времену извршене услуге. Уз ове рачуне није приложен ни документ којим пружалац услуге потврђује да је услуга транспорта робе извршена. Поједини рачуни евидентирани су у пословним књигама Предузећа пре него што је услуга извршена. Евидентирање трошкова на овај начин није у складу са чланом 8. Закона о рачуноводству којим је прописано да се књижење пословних промена на рачунима имовине, обавеза, капитала, приходима и расходима врши на основу веродостојних рачуноводствених исправа које представљају писани документ о насталој пословној промени који треба да садржи све податке на основу којих се из исправе могу сазнати основ, врста и садржај пословне промене.

16. Као што је објашњено под тачком 3.4.14 Напомена уз Извештај, Предузеће је у 2018. години у оквиру нематеријалних трошкова евидентирало трошкове консултанских услуга у износу од 159.532 хиљаде динара који су настали у 2017. години сагласно уговору закљученом са консултантом, према коме је обавеза Предузећа за консултанску накнаду у износу од 159.759 хиљаде динара настала наплатом накнаде у 2017. години за извршене услуге од привредног друштва са којим је Предузеће закључило уговор о регулисању међусобних односа у вези продајног уговора закљученог између привредног друштва и инокупца.

Наведено поступање није у складу са чланом 19. Закона о рачуноводству и параграфима 27 и 28 МРС 1 – Презентација финансијских извештаја и има за последицу прецењене нематеријалне трошкове у износу од 159.532 хиљаде динара, потцењене позитивне курсне разлике у износу од 227 хиљада динара и прецењен финансијски резултат из ранијих година у износу од 159.759 хиљада динара, односно Предузеће је у 2017. години исказало добитак пре опорезивања више у износу од 159.759 хиљада динара, а у 2018. години мање за 159.532 хиљаде динара.

17. Као што је објашњено под тачком 3.4.14 Напомена уз Извештај, Предузеће је у 2017. години, на основу фактуре добављача, евидентирало обавезе према добављачу за консултантске услуге и нематеријалне трошкове у износу од 30.322 хиљаде динара (противвредност USD 299.999,87), што није у складу са консултантским уговором закљученим у 2017. години (у даљем тексту: Уговор), по коме су тек у 2018. години настале обавезе према консултанту и нематеријални трошкови у износу од 25.064 хиљаде динара (противвредност USD 242.427,20).

У Уговору је наведено да ће укупан износ уговорене накнаде за извршене услуге консултанта везане за купородајни уговор који је Предузеће закључило са инокупцем, бити плаћен од стране Предузећа, пропорционално испорукама, након наплате од инокупца за сваку испоруку робе. Предузеће је у 2018. години испоручило робу у вредности од USD 3.962.000 од које је наплаћено USD 1.079.650,00, на основу чега је тек у 2018. години настао трошак као и обавеза Предузећа према консултанту за плаћање накнаде у износу од 25.064 хиљаде динара (противвредност USD 242.427,20).

Евидентирањем трошкова за консултантске услуге супротно члану 19. Закона о рачуноводству, параграфима 27. и 28. МРС 1 - Презентација финансијских извештаја и признавањем обавеза супротно одредбама закљученог уговора, Предузеће је потценило резултат из ранијих година у износу од 30.322 хиљаде динара, потценило нематеријалне трошкове у 2018. години у износу од 25.064 хиљаде динара и признало обавезе у већем износу за 5.258 хиљаде динара.

ПРИОРИТЕТ 3⁵ (низак)

У поступку ревизије нису утврђени налази трећег приоритета.

⁵ **ПРИОРИТЕТ 3** - грешке, неправилности и погрешна исказивања која захтевају отклањање и након рока за припремање наредног сета финансијских извештаја.

2. Резиме датих препорука

ПРИОРИТЕТ 1 (висок)

У поступку ревизије нису дате препоруке првог приоритета.

ПРИОРИТЕТ 2 (средњи)

1. Препоручује се Предузећу да нематеријалну имовину признаје и евидентира у складу са МРС 38 – Нематеријална имовина (Напомена број 3.3.1 – Препорука број 1).

2. Препоручује се Предузећу да у складу са усвојеним Рачуноводственим политикама, МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема, врши преиспитивање преосталог корисног века употребе некретнина, постројења и опреме и уколико су очекивања заснована на новим проценама у вези са корисним веком употребе знатно различита од претходних, да изврши промене преосталог корисног века употребе у складу са МРС 8 – Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке (Напомена број 3.3.2 – Препорука број 2).

3. Препоручује се Предузећу да поступи у складу са МРС 39 – Финансијски инструменти: признавање и одмеравање и МРС 36 – Умањење вредности имовине и у складу са чланом 25. Правилника о рачуноводственим политикама (Напомена број 3.3.3 – Препорука број 3).

4. Препоручује се Предузећу да поступи у складу са МРС 39 – Финансијски инструменти: признавање и одмеравање и МРС 36 – Умањење вредности имовине и у складу са чланом 25. Правилника о рачуноводственим политикама (Напомена број 3.3.3 – Препорука број 4).

5. Препоручује се Предузећу да дате краткорочне позајмице евидентира у складу са Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва (Напомена број 3.3.3 – Препорука број 5).

6. Препоручује се Предузећу да поступи у складу са МРС 39 – Финансијски инструменти: признавање и у складу са усвојеним рачуноводственим политикама (Напомена број 3.3.4 – Препорука број 6).

7. Препоручује се Предузећу да попис залиха материјала врши у складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем (Напомена број 3.3.5 – Препорука број 7).

8. Препоручује се Предузећу да залихе материјала евидентира у складу са МРС 2 – Залихе (Напомена број 3.3.5 – Препорука број 8).

9. Препоручује се Предузећу да залихе недовршене производње и готових производа евидентира у складу са МРС 2 – Залихе, да попис залиха врши у складу са Законом о рачуноводству и Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем и да пословне промене евидентира у складу са Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике (Напомена број 3.3.5 – Препорука број 9).

10. Препоручује се Предузећу да све рачуноводствене исправе саставља у складу са чланом 8. Закона о рачуноводству (Напомена број 3.3.6 – Препорука број 10).

11. Препоручује се Предузећу да изврши процену наплативости потраживања од запослених и изврши потребна књижења у пословним књигама у складу са МРС 39 – Финансијски инструменти: признавање и одмеравање и усвојеним рачуноводственим политикама (Напомена број 3.3.8 – Препорука број 11).

12. Препоручује се Предузећу да утврди основ евидентирања новчаних средстава у књигама (Напомена број 3.3.10 – Препорука број 12).

13. Препоручује се Предузећу да пословне промене евидентира на начин прописан Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике (Напомена број 3.3.12 – Препорука број 13).

14. Препоручује се Предузећу да донесе одлуку о расподели добити у складу са Законом о Јавном предузећу "Југоимпорт–СДПР" и Законом о буџету Републике Србије за 2017. годину, а да до доношења наведене одлуке и добијања сагласности износ од 1.712.778 хиљада динара, који је у пословним књигама евидентирало у оквиру резерви из добити, евидентира на позицију нераспоређене добити до доношења одлуке надлежног органа и сагласности оснивача (Напомена број 3.3.14 – Препорука број 14).

15. Препоручује се Предузећу да све пословне промене евидентира на основу веродостојних рачуноводствених исправа у складу са Законом о рачуноводству (Напомена број 3.4.11 – Препорука број 15).

16. Препоручује се Предузећу да поступи у складу са Законом о рачуноводству и МРС 1 – Презентација финансијских извештаја (Напомена број 3.4.14 – Препорука број 16).

17. Препоручује се Предузећу да поступа у складу са закљученим уговором и у складу са Законом о рачуноводству и МРС 1 – Презентација финансијских извештаја (Напомена број 3.4.14 – Препорука број 17).

ПРИОРИТЕТ 3 (низак)

У поступку ревизије нису дате препоруке трећег приоритета.

3. Мере предузете у поступку ревизије

1. Као што је објашњено под тачком 3.3.2 Напомена уз Извештај, Предузеће је у 2019. години поступило у складу са МРС 40 – Инвестиционе некретнине и Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике и евидентирало део некретнина од којих економске користи стиче издавањем у закуп као инвестиционе некретнине.

2. Као што је објашњено под тачком 3.3.3 Напомена уз Извештај, Предузеће је у току 2019. године, извршило усклађивање вредности позајмица на дан 31. децембра 2018. године у складу са закљученим уговорима, а за утврђене разлике извршило књижење у својим пословним књигама на дан 30. априла 2019. године.

3. Као што је објашњено под тачком 3.3.9 Напомена уз Извештај, Предузеће је у 2019. години у пословним књигама евидентирало као исправку грешке која није материјално значајна потраживање по основу позајмица односно извршило усклађивање вредности у складу са закљученим уговорима у износу од 20.045 хиљада динара.

4. Као што је објашњено под тачком 3.4.2 Напомена уз Извештај, Предузеће је у 2019. години евидентирало смањење потраживања од купаца у иностранству по основу више фактурисане услуге као исправку грешке из ранијих година у износу од 11.627 хиљада динара.

5. Као што је објашњено под тачком 3.4.10 Напомена уз Извештај, Предузеће је у току 2019. године извршило исправку обрачуна увећане зараде по основу времена проведеног на раду (минулог рада) и наканда зарада за време одсуствовања са рада у складу са Законом о раду.

4. Захтев за достављање одазивног извештаја

Субјект ревизије Јавно предузеће Југоимпорт-СДПР, Београд (Нови Београд) је, на основу члана 40. став 1. Закона о Државној ревизорској институцији, дужан да поднесе Државној ревизорској институцији писани извештај о отклањању откривених неправилности (одазивни извештај) у року од 90 дана, почев од наредног дана од дана уручења овог извештаја.

Одазивни извештај мора да садржи:

- 1) навођење ревизије, на коју се он односи;
- 2) кратак опис неправилности у пословању, које су откривене ревизијом;
- 3) приказивање мера исправљања.

Мере исправљања су мере које субјект ревизије предузима да би отклонио неправилности у свом пословању или мере за умањење ризика од појављивања одређене неправилности у свом будућем пословању за чије предузимање субјект ревизије мора поднети уз одазивни извештај одговарајуће доказе.

Субјект ревизије Јавно предузеће Југоимпорт-СДПР, Београд (Нови Београд) у одазивном извештају треба да искаже мере исправљања по основу откривених неправилности, односно свих налаза датих у Извештају о ревизији финансијских извештаја, који могу да садрже и препоруке за њихово отклањање.

На основу члана 40. став 2. Закона о Државној ревизорској институцији одазивни извештај је јавна исправа која је потписана и оверена печатом од стране одговорног лица субјекта ревизије.

Државна ревизорска институција ће оценити веродостојност одазивног извештаја, тј. провериће истинитост навода о мерама исправљања, предузетим од стране субјекта ревизије, подносиоца одазивног извештаја. У случају потребе извршиће се и провера веродостојности одазивног извештаја. Такође, извршиће се и оцена да ли су мере исправљања исказане у одазивном извештају задовољавајуће.

Сагласно члану 57. став 1. тачка 3) Закона о Државној ревизорској институцији, ако субјект ревизије у чијем су пословању биле откривене неправилности, не поднесе у прописаном року Институцији одазивни извештај, против одговорног лица субјекта ревизије поднеће се захтев за покретање прекршајног поступка.

Ако се оцени да одазивни извештај не указује да су откривене неправилности или несврсисходности отклоњене на задовољавајући начин, сматра се да субјект ревизије крши обавезу доброг пословања. Ако се ради о незадовољавајућем отклањању значајне неправилности, сматра се да постоји тежи облик кршења обавезе доброг пословања. У овим случајевима Државна ревизорска институција је овлашћена да предузима мере сагласно члану 40. ст. 7. до 13. Закона о Државној ревизорској институцији.

ПРИЛОГ II

**НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА
ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА ЈУГОИМПОРТ-СДПР, БЕОГРАД (НОВИ БЕОГРАД)
ЗА 2018. ГОДИНУ**

САДРЖАЈ

1. Основни подаци о субјекту ревизије	21
2. Интерна финансијска контрола.....	23
2.1. Финансијско управљање и контрола.....	23
3. Финансијски извештај.....	27
3.3.1. Нематеријална имовина	33
3.3.2. Некретнине, постројења и опрема	35
3.3.3. Дугорочни финансијски пласмани	40
3.3.4. Дугорочна потраживања	45
3.3.5. Залихе	45
3.3.6. Потраживања по основу продаје	47
3.3.7. Потраживања из специфичних послова	48
3.3.8. Друга потраживања	48
3.3.9. Краткорочни финансијски пласмани	49
3.3.10. Готовински еквиваленти и готовина	51
3.3.11. Порез на додату вредност	52
3.3.12. Активна временска разграничења	52
3.3.13. Ванбилансна евиденција	53
3.3.14. Капитал	54
3.3.15. Дугорочна резервисања	56
3.3.16. Дугорочне обавезе	56
3.3.17. Одложене пореске обавезе	57
3.3.18. Краткорочне финансијске обавезе	58
3.3.19. Примљени аванси депозити и кауције	58
3.3.19. Обавезе из пословања	59
3.3.20. Остале краткорочне обавезе	59
3.3.21. Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине	60
3.3.22. Пасивна временска разграничења	60
3.4.1. Приходи од продаје робе	61
3.4.2. Приходи од продаје производа и услуга	61
3.4.3. Приходи од премија, субвенција, дотација, донација и сл.	62
3.4.4. Други пословни приходи	62
3.4.5. Набавна вредност продате робе	62
3.4.6. Приходи од активирања учинака и робе	62
3.4.7. Повећање вредности залиха недовршених и готових производа и недовршених услуга	62
3.4.8. Трошкови материјала	62
3.4.9. Трошкови горива и енергије	62
3.4.10. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	63
3.4.11. Трошкови производних услуга	65
3.4.12. Трошкови амортизације	65
3.4.13. Трошкови дугорочних резервисања	65
3.4.14. Нематеријални трошкови	66
3.4.15. Финансијски приходи	67
3.4.16. Финансијски расходи	68
3.4.17. Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	68
3.4.18. Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	68
3.4.19. Остали приходи	69
3.4.20. Остали расходи	69
3.4.21. Нето добитак пословања које се обуставља, ефекти/расходи промене рачуноводствене политике и исправка грешака из ранијих периода	70
3.4.22. Нето добитак	70
4. Потенцијалне обавезе и Судски спорови.....	71
5. Накнадни догађаји настали између датума финансијских извештаја и датума извештаја ревизора.....	72
6. Друга питања у поступку ревизије.....	72

1. Основни подаци о субјекту ревизије

Јавно предузеће Југоимпорт–СДПР, Београд (Нови Београд) основано је Законом о Јавном предузећу "Југоимпорт–СДПР"⁶. Даном ступања на снагу овог закона престају да важе Закон о Савезној дирекцији за промет производа са посебном наменом⁷ и Закон о престанку важења Закона о Савезној дирекцији за промет производа са посебном наменом⁸.

Јавно предузеће Југоимпорт–СДПР, Београд (Нови Београд) преузима послове и имовину, укључујући и имовину представништава и предузећа које је Савезна дирекција за промет производа са посебном наменом основала у иностранству, односно у земљи, са билансним стањем на дан ступања на снагу овог закона, као и запослене и сва права и обавезе Савезне дирекције за промет производа са посебном наменом.

Савезна дирекција за промет производа са посебном наменом престаје да постоји уписом Јавног предузећа Југоимпорта–СДПР, Београд (Нови Београд) у судски регистар.

Решењем Агенције за привредне регистре БД 5272/2005 од 17. јуна 2005. године, извршено је превођење привредног субјекта Јавног предузећа Југоимпорт–СДПР Београд (Нови Београд), Булевар уметности 2, у Регистар привредних субјеката.

Одлуком Владе Републике Србије о вршењу оснивачких права у јавним предузећима, јавним установама и организацијама у којима је оснивачка права имала Савезна Република Југославија од 8. јуна 2006. године⁹, Република Србија је преузела вршење оснивачких права у Јавном предузећу Југоимпорт–СДПР, Београд (Нови Београд).

Према Закону о јавном предузећу „Југоимпорт–СДПР“, Предузеће обавља делатност, односно послове од општег интереса у области спољнотрговинског промета наоружања и војне опреме:

1) извоз и увоз наоружања и војне опреме, односно опреме за производњу наоружања и војне опреме, полупроизвода, склопова, делова, сировина и репродукционог материјала који се користе за производњу наоружања и војне опреме;

2) пословно–техничка сарадња, производна кооперација, прибављање и уступање имовинских права по основу технологије у области производње наоружања и војне опреме;

3) пројектовање, изградња и опремање капацитета за производњу наоружања и војне опреме и других војних објеката у иностранству;

4) заступање страних фирми, посредовање, ремонт и друге услуге у спољнотрговинском промету наоружања и војне опреме.

Предузеће може да обавља и друге делатности одређене статутом ако њихово обављање не доводи у питање потпуно и благовремено извршавање претходно наведених делатности.

Управни одбор Предузећа је 24. децембра 1996. године донео Статут Предузећа на који је сагласност дала Савезна влада Одлуком број Е.п.бр. 15 од 23. јануара 1997. године.

Предузеће је, на основу Закона о извозу и увозу наоружања и војне опреме¹⁰ уписано у регистар лица која могу да обављају спољну трговину контролисаним робом. Решење о упису у регистар важи 5 година од дана доношења. На снази је Решење Министарства трговине туризма и телекомуникација бр. 355-080-00010/2015-10 од 27. марта 2015. године.

⁶ „Службени гласник СРЈ“ број 49/96

⁷ „Службени лист СФРЈ“, број 11/91

⁸ „Службени лист СРЈ“, бр. 26/95, 61/95 и 28/96

⁹ „Службени гласник РС“, број 49/06,

¹⁰ „Службени гласник РС“, број 107/2014,

Решењем Министарства одбране од 11. децембра 2007. године, на основу Закона о производњи и промету наоружања и војне опреме¹¹ Предузеће је добило дозволу за производњу наоружања и војне опреме.

Пуно пословно име Предузећа је: Јавно предузеће Југоимпорт–СДПР, Београд (Нови Београд)

Скраћено пословно име Предузећа је: Југоимпорт–СДПР ЈП Београд.

Матични број: 07051751

Порески идентификациони број: 100001790

Седиште Предузећа је у Београду, улица Булевар уметности 2, Београд (Нови Београд)

Претежна делатност Предузећа је: 4690 – Неспецијализована трговина на велико

Предузеће послује као јединствени правни субјект без огранака.

Основне организационе јединице Предузећа су: дирекција за комерцијалне послове, дирекција за организацију производње и развој, дирекција за економско финансијске послове, дирекција за правне послове и људске ресурсе и дирекција за опште послове и квалитет. Организационе јединице ван састава основних организационих јединице су Кабинет директора и интерна ревизија. Организационе јединице у саставу основних организационих јединице су одсеци и одељења.

Органи Предузећа су управни одбор и директор.

Друштво је, сходно критеријумима наведеним у Закону о рачуноводству, за пословну 2018. годину, разврстано у велико правно лице.

Предузеће је на дан 31. децембар 2018. године имало 376 запослених.

Предузеће је власник 100% удела у друштвима:

-Борбени сложени системи доо, Београд

-Атера плус доо, Београд

-Југоимпорт-Ливнице доо, Београд

-ПМЦ Инжењеринг доо, Београд и

-Кипал-Експорт доо, Београд

Предузеће поседује и учешће у капиталу привредних друштава:

-Ковачки центар доо, Ваљево 51%

-Потисје –Прецизни Лив ад, Ада 72,79%

-ДОО Утва АИ Панчево 99,25%

-Српска банка ад 23,31%.

Управни одбор Предузећа је 28. децембра 2017. године усвојио Програм пословања за 2018. годину на који је Влада Републике Србије дала сагласност.

Годишњи извештај о раду Предузећа за 2018. годину објављен је 24. јуна 2019. године на интернет страници Агенције за привредне регистре.

¹¹ „Службени лист СРЈ“, бр. 41/96, "Службени лист СЦГ", бр. 7/2005 – др.закон и "Службени гласник РС", бр. 85/2005 – др.закон и 36/2018 – др. закон

2. Интерна финансијска контрола

2.1. Финансијско управљање и контрола

Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору¹² прописана је обавеза Предузећа да успостави систем финансијског управљања и контроле.

У оквиру система финансијског управљања и контроле одвија се процес који је у функцији постизања циљева у области поузданог финансијског извештавања и области усклађености пословања Друштва са важећим законима и другим прописима. Законом о буџетском систему, у члану 80. утврђено је да систем интерних контрола обухвата: (а) финансијско управљање и контролу код корисника јавних средстава, (б) интерну ревизију и (в) хармонизацију и координацију финансијског управљања и контроле и интерне ревизије коју обавља Министарство финансија – Централна јединица за хармонизацију.

Интерне контроле се успостављају и спроводе као систем, односно ради се о свеобухватном процесу, који утврђују руководство и запослени у Предузећу, и осмишљен је у циљу решавања ризика и улагања напора да би се постигле следеће опште сврхе:

- уредно, етичко, економично, ефикасно и ефективно пословање,
- испуњавање обавезе полагања рачуна,
- усклађеност са законима и другим прописима,
- обезбеђење и заштита од губитака, злоупотребе и штете.

Интерне контроле садрже пет међусобно повезаних компонената:

- контролно окружење,
- процена ризика,
- контролне активности (контроле),
- информације и комуникације,
- праћење.

2.1.1 Контролно окружење

Контролно окружење има пресудан утицај на одлучивање и извршавање предвиђених активности и у значајној мери креира и утиче на функционисање и ефикасност укупног система интерне контроле Предузећа. Уколико успостављени систем контроле није одговарајући и ако контролно окружење није позитивно, мање су шансе да укупни систем интерне контроле буде успешан. Фактори који се одражавају унутар контролног окружења обухватају: функције и надлежности, стил рада, методе доделе и делегирања овлашћења и одговорности, организациону структуру Предузећа и одговарајуће субординације.

Руководство Предузећа је одговорно за успостављање одговарајуће организационе структуре која јасно додељује одговорности и овлашћења, одређује одговарајуће контроле и надзире њихову адекватност и ефективност. Укључивање највишег руководства у питања интерне контроле је од кључне важности за постизање њене ефективности, чиме се даје тон који одређује да ли контролно окружење доприноси ефикасном функционисању интерне контроле. Осим руководства, у осигуравању постојања и функционисања интерне контроле своју значајну улогу имају и сви запослени.

Органи Предузећа су Управни одбор и директор.

¹² „Службени гласник РС”, бр. 99/11 и 106/13

Организационе јединице Предузећа су: организационе јединице ван састава основних организационих јединица, основне организационе јединице и организационе јединице у њиховом саставу (одсеци, одељења, групе):

1. Организационе јединице ван састава основних организационих јединица су: Кабинет директора, Интерна ревизија и Одељење за контролинг и стратегију.

2. Основне организационе јединице су: Дирекција за комерцијалне послове, Дирекција за организацију производње и развој, Дирекција за економско финансијске послове, Дирекција за правне послове и људске ресурсе и Дирекција за опште послове и квалитет.

Мисија, визија и дугорочни циљеви Предузећа утврђени су Дугорочним и средњорочним планом пословне стратегије и развоја Предузећа за период од 2017. до 2027. године, који је донео Управни одбор дана 21. августа 2017. године, на који је Влада Републике Србије дала сагласност и Програмом пословања за 2018. годину.

Предузеће је донело низ правилника, одлука, упутстава и процедура у циљу организације и реализације послова из своје делатности: Правилник о организацији и систематизацији радних места у Јавном предузећу „Југоимпорт–СДПР“, Правилник о рачуноводству, Одлука о рачуноводственим политикама, Правилник о пословној тајни, Етички кодекс, Правилник о коришћењу моторних возила, Правилник о безбедности и здрављу на раду, Правилник о интерној ревизији, Правилник о магацинском пословању, Процедура финансијско управљање и контрола; Стратегија управљања ризицима, Пословник о квалитету, Одлуку о поступку припреме уговора за закључивање и друго.

Предузеће је у току 2016. године израдило Пословник о квалитету у коме је приказан систем менаџмента квалитетом кроз приказ организационе структуре, процесне структуре и документационе структуре и усвојило процедуре за идентификоване процесе у Предузећу.

Систем менаџмента организације Предузећа је, од стране међународне сертификационе организације СГС из Швајцарске, проверен и сертификован према захтевима стандарда ИСО 9001:2015. Сертификат важи до 10. фебруара 2020. године.

Систем финансијског управљања и контроле у Предузећу је уведен током 2012. године, када је Предузеће усвојило процедуру финансијско управљање и контрола, Стратегију управљања ризицима и установило регистар ризика. Предузеће периодично врши процену ризика и ажурирање регистра ризика. Донет је план активности Предузећа на имплементацији финансијског управљања и контроле за 2018. годину.

У поступку ревизије утврђени су недостаци у функционисању система финансијског управљања и контроле који утичу на поузданост финансијског извештавања и то:

– Извештај о попису не садржи стварно и књиговодствено стање пописаних залиха материјала нити разлике између стварног стања утврђеног пописом и књиговодственог стања, што није у складу са чланом 13. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем (Напомена број 3.3.5);

– Предузеће није извршило попис залиха које се односе на материјал (прототипска радионица, ИВ Материјал у набавци коришћен, ИВ малих улагања) и недовршене производње што није у складу са чланом 16. Закона о рачуноводству. За наведене залихе материјала Предузеће нема устројену аналитичку евиденцију (Напомена број 3.3.5);

– Рачуни на основу којих су у пословним књигама Предузећа евидентирана потраживања према купцима у иностранству и приходи од испоручене робе и пружених услуга у иностранству не садрже податке о времену и начину испоруке робе нити документ којим корисник услуге потврђује да је услуга извршена. Предузеће издаје више рачуна са различитим бројем и датумом, насловљених на истог купца за једном испоручену робу: један приликом царинења робе, други за књижење испоручене, оцарињене и отпремљене робе у пословним књигама Предузећа и трећи који доставља купцу ради плаћања робе или предаје банци ради наплате акредитива. На рачуну који је прокњижен у пословним књигама Предузећа не види се веза са рачуном по коме је оцарињена роба, нити са документом којим је роба предата превознику, односно купцу нити са рачуном који се достаља купцу (Напомена број 3.3.6);

– у пословним књигама Предузећа, у неким случајевима евидентирани су трошкови шпедитерских, односно транспортних услуга и обавезе према добављачима за ове услуге на основу рачуна добављача који не садрже податке о времену извршене услуге. Уз ове рачуне није приложен ни документ којим пружалац услуге потврђује да је услуга транспорта робе извршена. Поједини рачуни евидентирани су у пословним књигама Предузећа пре него што је услуга извршена. Евидентирање трошкова на овај начин није у складу са чланом 8. Закона о рачуноводству којим је прописано да се књижење пословних промена на рачунима имовине, обавеза, капитала, приходима и расходима врши на основу веродостојних рачуноводствених исправа које представљају писани документ о насталој пословној промени који треба да садржи све податке на основу којих се из исправе могу сазнати основ, врста и садржај пословне промене (Напомена број 3.4.11).

2.1.2 Управљање ризицима

Ефикасан систем интерне контроле захтева препознавање и континуирану процену и оцењивање материјалних ризика који могу онемогућити постизање планираних циљева. Могу се разликовати нефинансијски ризици који обухватају оперативни ризик, правни ризик, ризик имица, политички ризик и др. и финансијски ризици који су повезани са управљањем јавним средствима. Ризик ликвидности представља ризик неефикасног управљања приливом средстава и може имати утицаја на финансијску стабилност институције, неиспуњавање обавезе према добављачима, извршење планираних активности и задатака, исплату плата. Ризици могу бити присутни у готово свим аспектима рада Предузећа, те је обавеза руководства да ове ризике континуирано процењују и истим управља, са задатком да пружи разумно уверавање да ће планирани циљеви бити остварени.

Процедура финансијско управљање и контрола и Стратегија управљања ризицима које су установљене 2012. године, ажуриране су 21. јула 2016. године, а регистар ризика 27. маја 2019. године.

2.1.3 Контролне активности

Контролне активности представљају политике и процедуре које успоставља руководство у писаном облику, а које му помажу у спровођењу мера и предузимању одговарајућих радњи ради смањења могућих ризика који могу настати и угрозити предвиђене циљеве у вези са извршењем донетог буџета и планираних активности, задатака и програма. Политиком се дефинише шта треба радити, док поступци служе за спровођење дефинисане политике. Контролним поступцима имплементирају се контролне политике путем специфичних и рутинских задатака којим се обухватају основне функције контролних активности које треба да буду одвојене и адекватно надгледане, а то су: сегрегација дужности; ауторизација, овлашћење и одобравање; систем дуплог потписа; адекватно документовање; правила за приступ средствима и информацијама; и интерна верификација и поуздано извештавање.

Контролне активности могу бити превентивне и корективне. Превентивне контроле представљају проактивне контроле које се одвијају истовремено са извршавањем трансакције и имају задатак да спрече настанак или деловање одређене неправилности, грешке или другог облика деформације. Корективне контроле представљају контроле које се одвијају накнадно, након завршетка пословне трансакције и имају задатак да открију и искажу деловање одређене неправилности, грешке или другог облика настале деформације – с циљем да се утврди и елиминишу њене негативне последице и да се њено деловање спречи у наредном периоду.

Предузеће је у 2016. години израдило Пословник о квалитету у коме је приказан систем менаџмента квалитетом кроз приказ организационе структуре, процесне структуре и документационе структуре и усвојило низ процедура и одлука у вези идентификованих процеса у Предузећу.

2.1.4 Информисање и комуникације

Рачуноводствени систем представља основну претпоставку за ефикасно функционисање система рачуноводног информисања. Њега чине запослени, сви предвиђени поступци, технички уређаји и успостављене евиденције за стварање рачуноводствене информације, као и пренос информација до доносиоца одлука, корисника услуга и шире јавности. Све релевантне информације о битним интерним и екстерним догађајима и активностима, у финансијском и нефинансијском облику треба идентификовати, прикупити, обрадити и на одговарајући начин саопштити. Да би се то остварило успостављен је развијен информациони систем којим се обухватају опште контроле и контроле појединих рачунарских апликација, што подразумева успостављање одговарајућег рачуноводног система путем кога се врши евидентирање трансакција, контролисање пословања, заштита имовине и припрема извештаја.

2.1.5 Праћење и процена система

Праћење и процена система подразумева континуирани процес надгледања финансијског управљања и контроле његове адекватности, функционалности, као и одговарајуће дизајнирање, са циљем побољшања његове ефикасности. Праћење и процена система се изводи на неколико начина: текућим увидом, самопроцењивањем и интерном ревизијом.

Редовна провера примене докумената система менаџмента квалитетом врши се једном годишње од стране интерних проверача Предузећа и од стране акредитационог тела који је издао сертификат за стандард ИСО 9001:2015. Интерни тим проверача Предузећа сачинио је 19. новембра 2018. године Извештај о интерној провери примене докуманата система менаџмента квалитетом у Предузећу у 2018. години, а акредитационо тело СГС издало је 30. јануара 2019. године Извештај са провере усаглашености система менаџмента Предузећа са критеријумима провере везаним за стандард ИСО 9001:2015.

Годишњи извештај о систему финансијског управљања и контроле за 2018. годину Предузеће је доставило Министарству финансија – Централна јединица за хармонизацију дана 26. марта 2019. године.

Интерна ревизија

Правилником о организацији и систематизацији радних места у Јавном предузећу „Југоимпорт–СДПР“ који је донео Управни одбор Предузећа 25. децембра 2015. године (у даљем тексту: Правилник о систематизацији), успостављена је организациона јединица Интерна ревизија као посебне организациона јединице у оквиру Предузећа. У оквиру организационе јединице интерна ревизија предвиђено је пет радних места: руководилац интерне ревизије, водећи стручни сарадник, виши стручни сарадник, самостални стручни сарадник и стручни сарадник. Током 2018. године, попуњена су била два радна места, руководилац интерне ревизије и виши стручни сарадник, са два извршиоца.

В.д. директор Предузећа је дана 20. децембра 2017. године одобрио Повељу интерне ревизије под деловодним бројем 2/0 бр. 1371–2 од 20. децембра 2017. године и донео Правилник о интерној ревизији у Јавном предузећу „Југоимпорт–СДПР“ дел.бр. 2/0 бр. 1371–2.

Руководилац интерне ревизије је 29. новембра 2017. године донео Стратегијски план интерне ревизије за период 2018-2020. године и План рада интерне ревизије за 2018. годину деловодни број 2/0 бр 1295/1, који је одобрен од стране в.д. директора.

Током 2018. године интерна ревизија планирала је и спровела четири ревизије.

Годишњи извештај о обављеним ревизијама и активностима интерне ревизије за 2018. годину Предузеће је доставило Министарству финансија – Централна јединица за хармонизацију дана 26. марта 2019. године.

3. Финансијски извештај

3.1. Основ за састављање и приказивање финансијских извештаја

Вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја, правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да врше у складу са Законом о рачуноводству¹³ који прописује Међународне стандарде финансијског извештавања (МСФИ) као основу за признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање позиција у финансијским извештајима. Међународни стандарди финансијског извештавања у смислу наведеног закона су: Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја (Концептуални оквир за финансијско извештавање), Међународни рачуноводствени стандарди (МРС), Међународни стандарди финансијског извештавања (МСФИ) и Међународни стандарди финансијског извештавања за мала и средња правна лица (МСФИ за МСП) и са њима повезана тумачења, накнадне измене тих стандарда и са њима повезана тумачења, чији је превод утврдило и објавило министарство надлежно за послове финансија.

Предузеће је сходно критеријумима наведеним у Закону о рачуноводству разврстано у велико правно лице и примењује Међународне стандарде финансијског извештавања (у даљем тексту: МСФИ).

¹³ „Службени гласник РС“, број 62/2013

Приложени финансијски извештаји су приказани у формату прописаним Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике¹⁴. Редован годишњи финансијски извештај, према прописима о рачуноводству Републике Србије чине Биланс стања, Биланс успеха, Извештај о осталом резултату, Извештај о променама на капиталу, Извештај о токовима готовине и Напомене уз финансијске извештаје.

Финансијски извештаји су исказани у хиљадама динара (РСД). Динар представља званичну извештајну валуту у Републици Србији. Финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка, осим ако је другачије наведено у рачуноводственим политикама које су дате у даљем тексту.

Финансијски извештаји за 2018. годину усвојени су од стране Управног одбора Одлуком број 618-2 од 20. јуна 2019. године којом се усваја годишњи финансијски извештај за 2018. годину.

Презентација финансијских извештаја захтева од руководства Предузећа коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентоване вредности средстава и обавеза, обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода. Ове процене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан састављања финансијских извештаја. Међутим, стварни резултати могу одступати од ових процена.

Финансијски извештаји за 2018. годину састављени су у складу са начелом наставка пословања, који претпоставља да ће Предузеће наставити са пословањем у догледној будућности.

Упоредне податке чине финансијски извештаји Предузећа за 2017. годину који нису били предмет ревизије Државне ревизорске институције.

3.2. Рачуноводствене политике и рачуноводствене процене

Рачуноводствене политике су специфични принципи, основе, конвенције, правила и праксе примењене при састављању и презентацији финансијских извештаја, а односе се на признавање, мерење и процењивање имовине, обавеза, прихода и расхода Предузећа у складу са рачуноводственим и пореским прописима важећим у Републици Србији.

Генерални директор Предузећа донео је 7. децембра 2004. године Одлуку о рачуноводственим политикама у складу са МРС односно МСФИ број 34-78, као и одлуке о изменама и допунама Одлуке о рачуноводственим политикама број 770-1 од 7. децембра 2006. године, број 770-2 од 7. децембра 2006. године и број 1074-1 од 6. децембра 2010. године, којима се у складу са Међународним рачуноводственим стандардима (даље: МРС) и Међународним стандардима финансијског извештавања утврђују рачуноводствене политике које ће се примењивати у припремању, презентацији и обелодањивању финансијских извештаја Предузећа почев од 1. јануара 2004. године.

¹⁴ „Службени гласник РС”, бр. 95/2014 и 144/2014

Такође, генерални директор Предузећа донео је 5. октобра 2006. године Правилник о рачуноводству број 658-1, као и Правилник о изменама и допунама Правилника о рачуноводству број 177-1 од 9. марта 2007. године, којим се у складу са Законом о рачуноводству уређује организација рачуноводства, интерни рачуноводствени контролни поступци, одређују лица која су одговорна за законитост и исправност настанка пословне промене и састављање исправа о пословној промени, кретање рачуноводствених исправа и рокови за њихово достављање на даљу обраду, састављање финансијских извештаја, чување пословних књига, рачуноводствене документације и финансијских извештаја, вршење пописа, као и друга питања у складу са прописима о рачуноводству и другим прописима.

У наставку извештаја даје се преглед усвојених рачуноводствених политика.

3.2.1. Нематеријална имовина

Нематеријално улагање се признаје: када је вероватно да ће будуће економске користи по основу тог улагања притицати у предузеће, када набавна вредност или цена коштања тог улагања може поуздано да се утврди, с тим да је јединична набавна цена у време набавке већа од просечне бруто зараде по запосленом у Републици, која се утврђује према последњем податку републичког органа надлежног за послове статистике, и када је његов век трајања дужи од годину дана.

Почетно мерење нематеријалног улагања врши се по набавној цени или цени коштања. Након почетног признавања и мерења нематеријално улагање се исказује по набавној вредности или цени коштања умањеној за укупну амортизацију и укупне губитке због обезвређења. Нематеријална улагања подлежу обрачуна амортизације. Обрачун амортизације врши се од наредног дана од дана стављања у употребу нематеријалног улагања. Нематеријално улагања отписују се путем пропорционалне стопе амортизације.

На крају пословне године преиспитује се корисни век трајања сваког нематеријалног улагања.

У погледу утврђивања и рачуноводственог евидентирања обезвређења нематеријалног улагања примењује се МРС 36 – Обезвређење средстава.

Процену обезвређења нематеријалних улагања врши Одељење за опште послове, а на основу рачуноводствених података које доставља Одељење за рачуноводствене послове, сазнања о тржишним вредностима појединачних улагања као и других расположивих података.

Амортизација нематеријалних улагања се обрачунава на набавну вредност, применом пропорционалног метода, применом стопа од 20% до 25%, за софтвере и лиценце од 20% до 100%.

3.2.2 Некретнине, постројења и опрема

Некретнине (изузев инвестиционих некретнина), постројења и опрема признају се као средство: када је вероватно да ће будуће економске користи по основу тог средства притицати у предузеће, када набавна вредност или цена коштања тог средства може поуздано да се измери, с тим да је јединична набавна цена у време набавке већа од просече бруто зараде по запосленом у Републици, која се утврђује према последњем податку републичког органа надлежног за послове статистике, и када је његов век трајања дужи од годину дана.

Материјална средства која не испуњавају услове из претходно наведеног, рачуноводствено се евидентирају као остала средства, алат и ситан инвентар, а који се у складу са корисним веком трајања отписује у моменту стављања у употребу.

Почетно мерење некретнине, постројења и опреме који испуњавају услове за признавање за средство врши се по набавној цени или цени коштања.

Накнадно мерење постројења и опреме након почетног признавања врши се по основном поступку, који је предвиђен у МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема.

Накнадно мерење некретнина врши се по допуштеном алтернативном поступку, који је предвиђен у МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема. По овом поступку некретнине се исказују по ревалоризованом износу, који изражава њихову поштену вредност на дан ревалоризације, умањеној за укупан износ исправке вредности по основу амортизације и укупан износ исправке вредности по основу обезвређивања.

Накнадни издатак који се односи на већ признату некретнину, постројење и опрему приписује се исказаном износу тог средства када испуњава услове за признавање у складу са МСФИ и ако је вредност накнадног издатка виша од просечне бруто зараде по запосленом у Републици према последњем податку републичког органа надлежног за послове статистике. За накнадни издатак коригује се набавна вредност, а стопа амортизације утврђује се тако да омогући отпис средства у већ процењеном корисном веку употребе. Трошкови сервисирања и текућег одржавања не повећавају вредност средства већ представљају расход периода.

Некретнине, постројења и опрема отписују се на терет расхода путем амортизације. Обрачун амортизације средства врши се по пропорционалном методу уз примену годишњих стопа амортизације.

Некретнине, постројења и опрема	Стопа амортизације (у %)
Грађевински објекти	0,85-10,0 %
Опрема	10,0-25,0 %
Моторна возила	5-16,67 %
Намештај	5,0-20 %
Остала опрема	6,67-50,0 %

Када се ревалоризују некретнине, свака исправка вредности по основу амортизације се елиминише на терет бруто исказаног износа средства, и нето износа прерачунаог до ревалоризованог износа средстава.

Корисни век трајања сваке појединачне некретнине, постројења и опреме преиспитује се периодично. Послове обавља комисија у чијој је надлежности редован попис нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме или посебна комисија чији састав и делокруг рада одређује помоћник генералног директора за заједничке послове. На основу процене, Одељење за рачуновдствене послове прилагођава стопе амортизације за текући и будуће периоде.

На крају пословне године процењује се да ли су некретнине, постројења и опрема обезвређени у складу са МРС 36 – Обезвређење средстава. Процену врши Одељење за опште послове, а на основу рачуноводствених података које доставља Одељење за рачуноводствене послове, сазнања о тржишним вредностима појединачних средстава, као и других расположивих података. За обављање послова, Одељење за опште послове може ангажовати и друго правно или физичко лице које је квалификовано за ову област.

3.2.3 Инвестиционе некретнине

Некретнине које се држе ради издавања у закуп или ради увећања капитала имају статус инвестиционих некретнина под условом да ће будуће економске користи од те некретнине притицати у предузеће и ако набавна вредност или цена коштања те некретнине може поуздано да се утврди.

Почетно мерење инвестиционе некретнине врши се по набавној вредности или цени коштања. При почетном мерењу, зависни трошкови набавке се укључују у набавну вредност или цену коштања.

Накнадни издаци везани за инвестициону некретнину могу се приписати исказаном износу инвестиционе некретнине када је вероватно да ће прилив будућих економских користи да буде већи од првобитне стопе приноса те инвестиционе некретнине.

Након почетног признавања, инвестициона некретнина из МРС 40 – Инвестиционе некретнине се мере по моделу поштене вредности. Добитак или губитак настао због промене поштене вредности инвестиционе некретнине укључује се у нето добитак или губитак периода у којем је настао.

3.2.4 Дугорочни финансијски пласмани

У оквиру дугорочних финансијских пласмана исказују се учешћа у капиталу зависних правних лица; учешћа у капиталу повезаних правних лица; учешћа у капиталу других правних лица; дугорочни кредити зависним и осталим повезаним правним лицима; дугорочни кредити у земљи и иностранству; хартије од вредности које се држе до доспећа и остали дугорочни финансијски пласмани.

Почетно признавање и мерење дугорочних финансијских пласмана врши се по методу набавне вредности која представља поштену вредност надокнаде која је дата за њих.

Према методу набавне вредности, Предузеће исказује по набавној вредности своја улагања у правна лица.

У билансу успеха исказује се приход од улагања само у оној мери у којој Предузеће прими свој део из расподеле нераспоређеног добитка корисника улагања, до које дође након дана стицања. Део из расподеле који се прими у износу који је већи од таквог добитка сматра се повраћајем инвестиције и исказује као смањење набавне вредности инвестиције.

Губици по основу обезвређивања улагања у зависна, повезана и друга правна лица процењују се на датум састављања финансијских извештаја, а у складу са МРС 36 – Обезвређење средстава.

При процењивању обезвређивања користе се финансијски извештаји ових предузећа, односно други извештаји о стању капитала ових правних лица.

Губици по основу обезвређивања се признају као расход у билансу успеха.

Почетно признавање и накнадно мерење дугорочних кредита датих зависним и осталим повезаним правним лицима, дугорочни кредити у земљи и иностранству и остали дугорочни финансијски пласмани, врше се по набавној вредности која представља вредност надокнаде која је дата за њих. Трошкови трансакције се укључују у мерење. Почетно признавање хартија од вредности које се држе до доспећа врши се по набавној вредности коју представља вредност надокнаде која је дата за њих. Накнадно мерење хартија од вредности које се држе до доспећа се врши по дисконтованој амортизованој вредности. Власничке хартије од вредности расположиве за продају накнадно се мере по поштеним тржишним вредностима у корист или на терет сопственог капитала у делу ревалоризационих резерви.

Признавање и накнадна мерења финансијских средстава врше се у складу са ставовима МРС 39 – Финансијски инструменти: признавање и мерење.

3.2.5 Залихе

На залихе робе и материјала који се користи у процесу производње или пружања услуга примењују се ставови МРС 2 – Залихе.

Вредновање залиха материјала и робе при њиховој набавци врши се применом метода набавне вредности.

Вредновање излаза залиха робе и материјала по основу њихове продаје односно трошења врши се применом метода просечне цене.

3.2.6 Краткорочна потраживања и пласмани

Краткорочна потраживања од купаца – зависних и повезаних правних лица и осталих купаца у земљи и иностранству, као и финансијски пласмани признају се на основу рачуноводственог документа на основу кога настаје дужничко–поверилачки однос.

Ако се вредност у документу исказује у страниј валути, врши се прерачунавање у извештајну валуту по средњем курсу важећем на датум трансакције. Промена девизног курса од датума трансакције до датума наплате потраживања исказује се као курсна разлика у корист прихода или на терет расхода. Потраживања исказана у страниј валути на дан биланса прерачунавају се према важећем курсу, а курсне разлике признају се као приход или расход периода.

Отпис краткорочних потраживања и финансијских пласмана код којих постоји вероватноћа ненаплативости врши се индиректним отписивањем, док се у случајевима када је немогућност наплате извесна и документована, отпис у целини или делимично врши се директним отписивањем. Индиректан отпис краткорочних потраживања и финансијских пласмана утврђује се за сваки конкретан случај, при чему се има у виду старост потраживања, економски положај и солвентност дужника, као и немогућност наплате редовним путем.

Исправка, односно индиректан отпис врши се на основу одлуке генералног директора Предузећа. Предлоге за отпис у току године дају директори организационих јединица, а на крају године централна пописна комисија.

Директан отпис потраживања и пласмана утврђује се за сваки конкретан случај и исти се врши на основу веродостојне рачуноводствене документације о ликвидацији дужника, принудном поравнању, ванпарничном поравнању, судске пресуде, застарелости и сл. Директан отпис може се вршити и у другим случајевима на основу одлуке генералног директора Предузећа.

3.2.7 Приходи и расходи

Приходи и расходи се признају и евидентирају у складу са ставовима Међународних стандарда финансијског извештавања и Правилником о контном плану и садржини рачуна у контном оквиру за предузећа, задруге и предузетнике. Приходи и расходи по основу курсних разлика обрачунавају се у складу са основним поступком предвиђеним у МРС 21–Учинци промена курсева размене страних валута. Динарска противвредност трансакција у страниј валути евидентира се по важећем средњем курсу на датум трансакције.

3.2.8 Државна давања

Трошкови позајмљивања (камате) признају се као расход у периоду у ком су настали у складу са основним поступком који је предвиђен у МРС 23 – Трошкови позајмљивања. Државна давања представљају: Помоћ државе у преносу ресурса које се односе на активности предузећа да набави, изгради или на други начин прибави дугорочна средства по испуњењу одређених услова. Државна давања признају се као одложени приход за периоде који су потребни да се повежу са односним трошковима које стварају дугорочна средства у делу државних давања.

Приликом почетног признавања финансијска обавеза се мери по њеној набавној вредности, која представља праведну вредност надокнаде која је примљена за њу. Трансакциони трошкови се укључују у почетно мерење свих финансијских обавеза. Након почетног признавања, финансијске обавезе се мере по амортизованој вредности, осим обавеза које се држе ради трговања и деривата који представљају обавезе које се мере по почетној вредности.

3.2.10 Дугорочна резервисања

Дугорочна резервисања врше се у складу са ставовима утврђеним у МРС 37 – Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална средства. Дугорочна резервисања за трошкове и ризике прате по врстама, а њихово смањење односно укидање врши се у корист прихода. Резервисања се испитују на дан састављања биланса стања и коригују тако да одражавају реалну садашњу процену.

3.2.11 Материјално значајне грешке

Материјална изостављања или погрешна исказивања ставки се сматрају материјалнозначајним грешкама, ако она, појединачно или заједно, могу да утичу на економске одлуке корисника финансијских извештаја Предузећа.

Материјално значајна грешка зависи од величине и природе грешке у конкретним околностима, која не може прећи износ од 2 % вредности пословне имовине исказане у последњем Билансу стања Предузећа.

3.3. Биланс стања

На основу Закона о рачуноводству, Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем, Директор је донео Одлуку о попису средстава, потраживања и обавеза и образовању комисија за попис имовине и обавеза ради вршења редовног пописа имовине и обавеза са стањем на дан 31. децембар 2018. године, број 7/2 ММ/1254-1 од 25. децембра 2018. године.

По извршеном попису сачињен је Извештај централне пописне комисије о попису средстава, потраживања и обавеза на дан 31. децембар 2018. године, са предлозима за усклађивање књиговодственог стања са стварним стањем број 1254-2/18 од 29. јануара 2019. године, који је усвојен од стране Управног одбора 31. јануар 2019. године.

3.3.1. Нематеријална имовина

Нематеријална имовина исказана на дан 31. децембар 2018. године у износу од 1.525.992 хиљаде динара односе се на:

Табела број 1. Структура нематеријалне имовине

-у хиљадама динара-

Нематеријална имовина	2018. година	2017. година
Улагања у развој	66.540	66.540
Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке	261.799	97.660
Софтвер и остала права	253.946	253.946
Нематеријална имовина у припреми	687.857	611.000
Аванси за нематеријалну имовину	590.328	609.428
Исправка вредности нематеријалне имовине	(334.478)	(169.846)
Укупно:	1.525.992	1.468.728

Табела број 2. Стање и промене на нематеријалној имовини

-у хиљадама динара-

ОПИС	Улагање у развој	Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала права	Софтвер и остала права	Нематеријална имовина у припреми	Аванси за нематеријалну имовину	Укупно
Набавна вредност						
Стање 01. јануара 2018. године	66.540	97.660	253.946	611.000	609.428	1.638.574
Нове набавке		164.139		348.843	359.882	872.864
Искњижење				107.847		107.847
Активирање				164.139	378.982	543.121
Стање 31. децембра 2018. године	66.540	261.799	253.946	687.857	590.3288	1.860.470
Исправка вредности						
Стање 01. јануара 2018. године	66.540	48.090	55.216			169.846
Амортизација		114.763	49.869			164.632
Стање 31. децембра 2018. године	66.540	162.853	105.085			334.478
Садашња вредност						
31. децембар 2018. године		98.946	148.861	687.857	590.328	1.525.992
31. децембар 2017. године		49.570	198.730	611.000	609.428	1.468.728

У 2018. години Предузеће је евидентирало повећање нематеријалне имовине у износу од 164.139 хиљада динара које се односи на набавку лиценцираног софтвера за сервере и клијентске рачунаре у износу од 35.109 хиљаде динара без ПДВ-а, набавку софтвера за безбедност информатичких ресурса у износу од 29.730 хиљада динара, набавку система за информатичку безбедност у износу од 49.500 хиљада динара и набавке услуге развоја и имплементације ИКТ безбедносне политике, стандарда, процедура и техничких мера у износу од 49.800 хиљада динара.

Нематеријална имовина у припреми исказана у износу од 687.857 хиљада динара односи се на развој средстава наоружања и војне опреме у износу од 673.037 хиљада динара и 14.820 хиљада динара на имплементацију ДМС у писарницама (Document Management System) који је имплементиран у оквиру интегрисаног информационог система Предузећа по свим фазама предвиђеним уговором и налази се у пробној примени односно тестирању и подешавању са специфичним потребама корисника пословног система Предузећа односно до 31. децембра 2018. године није пуштен у званичну продукцију.

Налаз: Предузеће није у цену коштања нематеријалне имовине у припреми (Развој средстава наоружања и војне опреме) исказане на дан 31. децембар 2018. године у износу од 673.037 хиљада укључило све директно приписиве трошкове неопходне за креирање, производњу и припрему имовине за функционисање (трошкови примања запослених, производне услуге и друге издатке настале при развоју нематеријалног улагања) у најмањем износу од 169.351 хиљаду динара, што није у складу са захтевима параграфа 66. МРС 38 – Нематеријална имовина.

Такође, Предузеће на дан 31. децембар 2018. године није преиспитало да ли средства израђена односно проистекла из развоја након завршетка развоја (прототип, техничка документација за производњу) или појединих фаза развоја (функционални модел) испуњавају услове за признавање у складу са захтевима МРС 38 – Нематеријална имовина и МРС 2 – Залихе.

Због наведеног није било могуће потврдити вредност исказане нематеријалне имовине у припреми исказане на дан 31. децембра 2018. године у износу од 673.037 хиљада динара.

Ризик: Уколико Предузеће не поступа у складу са МРС 38 – Нематеријална имовина чини ризик да ће Предузеће нереално приказати финансијски резултат, односно да ће финансијски извештаји бити нереални.

Препорука број 1: Препоручује се Предузећу да нематеријалну имовину признаје и евидентира у складу са МРС 38 – Нематеријална имовина.

3.3.2. Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема, исказане на дан 31. децембра 2018. године по садашњој вредности у износу од 6.803.726 хиљада динара односе се на:

Табела број 3. Структура некретнина, постројења и опреме

-у хиљадама динара-

Некретнине, постројења и опрема	2018.година	2017.година
Грађевински објекти	3.566.677	3.622.458
Постројења и опрема	571.774	534.783
Инвестиционе некретнине	1.169.650	741.785
Остале некретнине, постројења и опрема	123	123
Некретнине, постројења и опрема у припреми	1.884.074	1.799.952
Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми	29.642	29.642
Укупно:	7.221.940	6.728.743
Исправка вредности некретнина, постројења и опреме	(418.214)	(756.684)
Укупно:	6.803.726	5.972.059

Промене на некретнинама, постројењима и опреми у току 2018. године приказане су следећом табелом:

Табела број 4. Стање и промене некретнина, постројења и опреме

-у хиљадама динара-

ОПИС	Грађевински објекти	Постројења и опрема	Инвестиционе некретности	Остале НПО	НПО у припреми	Улагања на туђим НПО	Аванси за НПО	Укупно
Набавна вредност								
Стање 01. јануара 2018. године	3.622.458	534.783	741.785	123	1.799.952	29.642		6.728.743
Процена 31. јануара 2018. године	(170.136)		427.865					257.729
Нове набавке	114.355	48.922			110.944		748	281.513
Расходовање (отпис)		(2.558)						(2.558)
Продаја (отуђење)		(6.495)						(6.495)
Искњижење (Донација)		(2.878)						(2.878)
Активирање					(26.822)		(748)	(34.114)
Стање 31. децембра 2018. године	3.566.677	571.774	1.169.650	123	1.884.074	29.642		7.221.940
Исправка вредности								
Стање 01. јануара 2018. године	422.114	310.836				23.734		756.684
Процена 31. јануара 2018. године	(428.211)							(428.211)
Амортизација	34.910	62.475				3.082		100.467
Расходовање (отпис)		(2.392)						(2.392)
Продаја (отуђење)		(5.606)						(5.606)
Искњижење (Донација)		(2.728)						(2.728)
Стање 31. децембра 2018. године	28.813	362.585				26.816		418.214
Садашња вредност								
31. децембар 2018. године	3.537.864	209.189	1.169.650	123	1.884.074	2.826		6.803.726
31. децембар 2017. године	3.200.344	223.947	741.785	123	1.799.952	5.908		5.972.059

3.3.2.1 Грађевински објекти

Предузеће у пословним књигама евидентира објекте које користи за обављање делатности, на којима је Предузеће у јавним књигама уписано као корисник или носилац права коришћења, а носилац права својине Република Србија и Министарство одбране, док је на објекту Гаража, ул.Његошева бр.54, Београд уписан као власник приватне својине.

Предузеће је поднело захтев надлежном министарству 9. новембра 2017. године број 7/1/DM/620-1, чији је предмет упућивање предлога Влади Републике Србије за давање сагласности Предузећу за упис права својине на непокретностима које су у државној својини, а чији је носилац права коришћења, држалац или фактички корисник Предузеће.

У 2018. години извршена је процена тржишне вредности непокретности, односно фер вредновање непокретности у складу са МРС, МСФИ и рачуноводственим политикама, а за потребе финансијског извештавања са стањем на дан 31. јануар 2018. године од стране Завода за консалтинг и вештачења доо, Нови Сад.

Повећање вредности грађевинских објеката у износу од 114.355 хиљада динара односи се на повећање у износу од 114.163 хиљаде динара по основу извршених грађевинских радова (реновирање), на трећем спрату пословне зграде (Булевар уметности број 2, Београд), као и на повећање у износу од 192 хиљаде динара које се односи на доградњу плакара на петом спрату пословне зграде (Булевар уметности број 2, Београд).

3.3.2.2 Постројења и опрема

Предузеће је у 2018. години евидентирало набавку постројења и опреме у износу од 48.922 хиљаде динара која се највећим делом односи на набавку аутомобила у износу од 22.954 хиљаде динара и на повећање у износу од 22.292 хиљаде динара по основу опремања пословних просторија на трећем спрату пословне зграде.

Смањење вредности постројења и опреме односи се на расход опреме у износу од 2.558 хиљада динара набавне вредности и 2.392 хиљаде динара исправке вредности, продају опреме (возила) у износу од 6.495 хиљада динара набавне вредности и 5.606 хиљада динара исправке вредности, као и смањење по основу донације у опреми у износу од 2.878 хиљада динара набавне вредности и 2.728 хиљада динара исправке вредности.

Налаз: У поступку ревизије, према подацима из аналитичке евиденције постројења и опреме, утврђено је да Предузеће поседује средстава која немају садашњу вредност, односно потпуно су амортизована, а и даље се налазе у употреби. Потпуно амортизованих, појединачних ставки постројења и опреме има 3.229 ставки, укупне набавне вредности 195.472 хиљаде динара што чини 34% набавне вредности постројења и опреме, која укупно износе 571.774 хиљаде динара.

Друштво у 2018. години и у претходним периодима није вршило преиспитивање корисног века употребе постројења и опреме у складу са параграфом 51 МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема и чланом 14. Правилника о рачуноводственим политикама и самим тим није вршило промену рачуноводствене процене у ситуацијама када су очекивања заснована на новим проценама корисног века употребе знатно различита од претходних нити је прилагодило стопе амортизације новим околностима. Наведено има за последицу исказивање у аналитичкој евиденцији значајног броја средстава која су и даље у употреби, а немају исказану садашњу вредност, односно укупни трошкови амортизације су распоређени током дела корисног века употребе средстава, а не током целог периода коришћења. Укупна набавна вредност описаних средстава на дан биланса стања износи 195.472 хиљаде динара док је укупна набавна вредност свих ставки постројења и опреме исказаних у пословним књигама 571.774 хиљаде динара. Није било могуће утврдити ефекте наведене неправилности на финансијске извештаје Предузећа за 2018. годину.

Ризик: Уколико Предузеће не поступа у складу са МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема и усвојеним рачуноводственим политикама чини ризик да ће Предузеће нереално приказати финансијски резултат, односно да ће финансијски извештаји бити нереални.

Препорука број 2: Препоручује се Предузећу да у складу са усвојеним Рачуноводственим политикама, МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема, врши преиспитивање преосталог корисног века употребе некретнина, постројења и опреме и уколико су очекивања заснована на новим проценама у вези са корисним веком употребе знатно различита од претходних, да изврши промене преосталог корисног века употребе у складу са МРС 8 – Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке.

3.3.2.3 Инвестиционе некретнине

Предузеће у оквиру инвестиционих некретнина евидентира некретнине које користи за остваривање прихода од закупнине (Напомена број 3.4.4) и које сагласно усвојеним рачуноводственим политикама евидентира по фер вредности.

У 2018. години извршена је процена тржишне вредности инвестиционих некретнина односно фер вредновање у складу са МРС, МСФИ и рачуноводственим политикама, а за потребе финансијског извештавања са стањем на дан 31. јануар 2018. године од стране Завода за консалтинг и вештачења доо, Нови Сад. Позитивне ефекте промене фер вредности инвестиционих некретнина Предузеће је евидентирало у оквиру прихода од усклађивања вредности некретнина, постројења и опреме у износу од 427.865 хиљада динара (Напомена број 3.4.19).

Налаз: Предузеће део некретнина од којих економске користи стиче издавањем у закуп и које испуњавају критеријуме да се признају као инвестиционе некретнине у складу са параграфом 16. МРС 40 – Инвестиционе некретнине исказује у оквиру грађевинских објеката, а не у оквиру Инвестиционих некретнина како је прописано чланом 6. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике (1.048,19 m² део пословног објекта у Булевару уметности 2а који се издаје). Такође, због различитог начина вредновања некретнина за обављање делатности и инвестиционих некретнина, Предузеће је преценило некретнине, постројења и опрему, потценило инвестиционе некретнине у износу од 205.367 хиљада динара, преценило трошкове амортизације и преценило исправку вредности некретнина, постројења и опреме у износу од 1.434 хиљаде динара.

Ризик: Уколико Предузеће не поступа у складу са МРС 40 – Инвестиционе некретнине и Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике чини ризик да ће Предузеће нереално приказати финансијски резултат, односно да ће финансијски извештаји бити нереални.

Мере предузете у поступку ревизије: Предузеће је у 2019. години поступило у складу са МРС 40 – Инвестиционе некретнине и Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике и евидентирало део некретнина од којих економске користи стиче издавањем у закуп као инвестиционе некретнине.

3.3.2.4 Некретнине, постројења и опрема у припреми

Некретнине, постројења и опрема у припреми исказана су у износу од 1.884.074 хиљада динара и односе се на:

– Непокретну имовину у износу од 1.039.513 хиљада динара унету као неновчани улог Републике Србије (уписан Решењем Агенције за привредне регистре БД 101289/2016 од 21. децембра 2016. године), а на основу Закључка Владе број 46-9753/2016 од 20. октобра 2016. године којим Влада даје сагласност да се непокретна имовина војног комплекса – касарна Јакуб Кубуровић у Београду унесе како неновчани улог Републике Србије у капитал Јавног предузећа Југоимпорт – СДПР, која је утврђена на основу процене тржишне вредности објеката и земљишта Пореске управе у укупном износу од 1.039.512.700,00 динара.

Предузеће је у 2017. години закључило Уговор, као и Анекс број 1 наведеног уговора чији је предмет регулисање међусобних права и обавеза у вези са израдом техничке документације у фази доношења и усвајања планског акта, као и техничке документације потребне за прибављање услова, сагласности, одобрења, грађевинске дозволе и извођење радова на изградњи објеката у оквиру будућег комплекса у укупном износу од EUR 2.490.352,38.

– Непокретну и покретну имовину у износу од 319.605 хиљада динара унету као неновчани улог Републике Србије, уписан Решењем Агенције за привредне регистре БД 92123/2015 од 2. новембра 2015. године, а на основу Закључка Владе број 023 8437/2015-1 од 13. августа 2015. године којим је Влада сагласна да се део потраживања Републике Србије према Концерну „Петар Драпшин“ ад, Младеновац измирује преносом непокретне и покретне имовине у својину Републике Србије и да се иста унесе као неновчани улог Републике Србије у капитал Јавног предузећа „Југоимпорт–СДПР“. Такође, Влада је сагласна да Предузеће може непокретну и покретну имовину унети као неновчани улог у капитал свог зависног друштва.

Предузеће је закључило са друштвом Ковачки центар доо, Ваљево Уговор о давању на коришћење наведене покретне и непокретне имовине број 173-1 од 26. јануара 2016. године, којим је дефинисано да се предметна имовина уступи на коришћење Ковачком центру доо, Ваљево, без плаћања посебне надокнаде, да обавеза плаћања ПДВ-а за услугу давања предметне имовине на коришћење пада на терет Предузећа, да Ковачки центар доо, Ваљево плаћа све трошкове текућег одржавања, физичког обезбеђења, трошкове редовног и инвестиционог одржавања, као и остале трошкове и накнаде у вези са коришћења непокретности, осим пореза на имовину. Такође, наведеним уговором је наведено и да је Предузеће власник предметне покретне и непокретне имовине, да је донета одлука пословодства Предузећа да се ова имовина унесе у зависно друштво Ковачки центар доо, Ваљево, повећањем оснивачког улога, али се за његову регистрацију у Агенцији за привредне регистре још нису стекли услови. Записник о примопредаји наведене покретне и непокретне имовине потписан је 31. јануара 2016. године.

– Износ од 370.820 хиљада динара који се односи на вредност непокретне имовине унете као неновчани улог Републике Србије (уписан Решењем Агенције за привредне регистре БД 54008/2016 од 5. јула 2016. године), а на основу Закључка Владе 420-2077/2017 од 25. фебруара 2016. године Владе Републике Србије којим је дала сагласност да се део потраживања Републике Србије односно Министарства привреде, од привредног друштва Акционарско друштво индустрија мотора Раковица, Београд која се односе на потраживања одобрена преко Фонда за развој РС по програму за кредитну подршку привреди у износу од 410.625.899,81 динара, измире давањем уместо плаћања и то у износу од 370.820.147,81 преносом непокретне имовине, а део потраживања у износу од 39.805.752,00 измири преносом покретне имовине у својину Републике Србије и да се иста унесе као неновчани улог

Републике Србије у капитал Јавног предузећа „Југоимпорт–СДПР“. Такође, Влада је сагласна да Предузеће може непокретну и покретну имовину унети као неновчани улог у капитал свог зависног друштва.

– Вредност извршених радова на текућем и инвестиционом одржавању објеката, чишћењу комплекса ради проходности и коришћења као и на ограђивању фабричког комплекса у Младеновцу у износу од 69.076 хиљада динара. Такође, Предузеће је у оквиру некретнина, постројења и опреме у припреми евидентирало и износ од 14.156 хиљада динара који представља купопродајну цену за сувласнички удео од физичких лица на катастарској парцели КО Младеновац.

– Набавку опреме у износу од 70.906 хиљада динара која ће бити активирана у наредном периоду. Највећи део се односи на обједињени мрежни систем за потребе SAP ERP система у износу од 69.967 хиљада динара.

3.3.3. Дугорочни финансијски пласмани

Дугорочни финансијски пласмани исказани у износу од 7.385.178 хиљада динара односе се на:

Табела број 5. Дугорочни финансијски пласмани:

-у хиљадама динара-

Дугорочни финансијски пласмани	2018. година	2017. година
Учешће у капиталу зависних правних лица	6.383.848	3.084.340
Учешће у капиталу придружених правних лица	3.618.064	3.618.064
Учешће у капиталу осталих правних лица и других хартија од вредности расположиви за продају	428.526	428.526
Дугорочни пласмани матичним, зависним и осталим повезаним правним лицима у земљи	163.634	1.347.818
Остали дугорочни финансијски пласмани	60.946	68.661
Исправка вредности дугорочних финансијских пласмана	(3.269.840)	(3.305.593)
Укупно:	7.385.178	5.241.816

3.3.3.1 Учешћа у капиталу зависних правних лица

Учешће у капиталу зависних правних лица исказана у износу од 6.383.848 хиљада динара односе се на:

Табела број 6. Учешће у капиталу зависних правних лица:

-у хиљадама динара-

Учешће у капиталу зависних правних лица	Учешће у %	2018.година	2017.година
Ковачки центар доо, Ваљево 51%	51	160.653	160.653
Атера плус доо, Београд	100	399.940	399.940
ПМЦ –инжењеринг доо, Београд	100	4.439	4.439
Борбени сложени системи доо, Београд	100	5.017.803	2.251.367
Кипал–експорт доо, Београд	100	443	443
Југоимпорт –ливнице доо, Београд	100	92.083	92.083
ДОО Утва АИ Панчево	99,25	650.062	116.990
Потисје–прецизни лив АД Ада	72,79	58.425	58.425
Укупно:		6.383.848	3.084.340
Исправка вредности учешће у капиталу Борбени сложени системи доо, Београд		(1.619)	(1.619)
Исправка вредности учешће у капиталу Атера плус доо, Београд		(5.748)	(5.749)
Укупно:		6.376.481	3.076.972

Предузеће и Холдинг Корпорација за металопрераду, оснивање, финансирање и управљање Крушик ад, Ваљево основали су 28. јануара 2010. године Друштво са ограниченом одговорношћу Ковачки центар Ваљево, чија је претежна делатност ковање, пресовање, штанцовање и ваљање метала, у коме Предузеће има удео од 51%.

На основу Закона о јавном предузећу „Југоимпорт–СДПР“, којим је прописано да Предузеће преузима послове и имовину, укључујући и имовину представништава и предузећа које је Савезна дирекција за промет производа са посебном наменом основала у иностранству, односно у земљи, са билансним стањем на дан ступања на снагу овог закона, као и запослене и сва права и обавезе Савезне дирекције за промет производа са посебном наменом, Предузеће је преузело уделе и оснивачка права у предузећима чије је садашње пословно име: Атера плус доо Београд, ПМЦ–инжењеринг доо, Београд, Борбени сложени системи доо, Београд.

На основу Одлуке управног одбора Предузећа 7/1 бр 137-4 од 2. фебруара 2018. о повећању улога Предузећа у друштво Борбени сложени системи доо, Београд на коју је Влада дала сагласност Решењем 05 бр 023-6355/2018 од 6. јула 2018. године и Одлуке скупштине друштва Борбени сложени системи доо, Београд број 74-5 од 13. августа 2018. године, повећан је улог Предузећа у основном капиталу друштва Борбени сложени системи доо, Београд у износу од 2.766.436 хиљада динара, конверзијом потраживања које је Предузеће имало према Друштву по основу уговора о позајмицама које је Предузеће закључивало са друштвом Борбени сложени системи доо, Београд у периоду од 3. новембра 2011. године до 30. децембра 2017. године. Решењем Агенције за привредне регистре БД 76337/201/2018 од 6. септембра 2018. године извршен је упис овог улога.

Предузеће је стекло удео од 100% капитала друштва Кипал – експорт доо, Београд на основу Уговора о преносу удела бр. 1326-1 од 27. децембра 2011. године којим је физичко лице пренело на Предузеће удео у друштву.

Предузеће је 16. јуна 2016. године основало Друштво са ограниченом одговорношћу Југоимпорт – Ливнице Београд – Нови Београд, чија је претежна делатност ливење гвожђа. Решењем Агенције за привредне регистре БД 48583/2016 од 16. јуна 2016. године извршена је регистрација друштва.

Предузеће је 28. фебруара 2017. године регистровано као члан Друштва са ограниченом одговорношћу Утва – авио индустрија, Панчево (скраћено име: ДОО Утва АИ Панчево) са улогом од 116.990 хиљада динара који представља удео од 95,96200 %, који је Предузећу, без накнаде, пренела Република Србија Уговором о преносу удела Републике Србије без накнаде од 9. фебруара 2017. године, на основу Закључка Владе 05 број 41-588/2017 од 24. јануара 2017. године. Делатност Друштва је производња ваздушних и свемирских летилица и одговарајуће опреме.

На основу Одлуке управног одбора Предузећа 7/1 бр 936-3 од 28. септембра 2018. године о повећању улога на коју је Влада дала сагласност Решењем 05 бр 023-11405/2018 од 29. новембра 2018. године и Одлуке скупштине ДОО Утва АИ Панчево број 07-1203/1 од 14. децембра 2018. године, повећан је улог Предузећа у основном капиталу ДОО Утва – авио индустрија, Панчево у износу од 533.072 хиљада динара, конверзијом потраживања које је Предузеће имало према Друштву по основу уговора о позајмицама које је Предузеће закључивало са ДОО Утва АИ Панчево у периоду од 1. јула 2008. до 31. августа 2018. године. Решењем Агенције за привредне регистре БД 118921/2018 од 21. децембра 2018. године извршен је упис овог улога и удела Предузећа од 99,24840 % у ДОО Утва АИ Панчево.

На основу Закључка Владе 05 број: 023-10691/2016-3 од 7. јуна 2017. године закључен је Уговор о преносу акција јавном предузећу Југоимпорт–СДПР без накнаде број 894-1 од 26. јула 2017. године којим Република Србија преноси Предузећу без накнаде 60.607 акција у привредном друштву „Потисје–прецизни лив“ акционарско друштво за ливење прецизног лива, Ада чија је укупна номинална вредност 58.425 хиљада динара, што представља 72,79071% укупног капитала Друштва.

Налаз: Предузеће у оквиру рачуна Учешћа у капиталу зависних правних лица исказује износ од 742.145 хиљада динара који се односи на учешће у капиталу друштва Југоимпорт – ливнице доо Београд и ДОО Утва АИ Панчево који остварују губитке. На дан финансијских извештаја за 2018. годину Предузеће није вршило процену и евентуално обезвређење наведених учешћа у капиталу у складу са МРС 36 – Умањење вредности имовине и у складу са МРС 39 – Финансијски инструменти признавање и одмеравање. Примењеним додатним ревизорским поступцима нисмо могли да прибавимо задовољавајуће ревизорске доказе који би омогућили да се уверимо да финансијски извештаји за 2018. годину нису требали да садрже признавање губитака од умањења вредности дугорочних финансијских пласмана.

Ризик: Уколико Предузеће на дан састављања финансијских извештаја не процењује учешћа у капиталу у складу са МРС 39 – Финансијски инструменти: признавање и одмеравање и МРС 36 – Умањење вредности имовине и у складу са чланом 25. Правилника о рачуноводственим политикама, постоји ризик од погрешног приказивања позиција у финансијским извештајима.

Препорука број 3: Препоручује се Предузећу да поступи у складу са МРС 39 – Финансијски инструменти: признавање и одмеравање и МРС 36 – Умањење вредности имовине и у складу са чланом 25. Правилника о рачуноводственим политикама.

3.3.3.2 Учешће у капиталу придружених правних лица

Учешће у капиталу придружених правних лица исказано у износу од 3.618.064 хиљаде динара односи се на учешће у капиталу код Српске банке ад, Београд (23,31%), које је обезвређено у износу од 2.954.605 хиљаде динара.

3.3.3.3 Учешће у капиталу осталих правних лица и других хартија од вредности расположиви за продају

Табела број 7. Учешће у капиталу осталих правних лица и других хартија од вредности расположиви за продају:

Учешће у капиталу осталих правних лица и других хартија од вредности расположиви за продају	2018. године	2017. године
Југобанка у стечају, Београд	5.506	5.506
Јубмес банка ад, Београд	103.960	68.208
Рекреатурс ад, Београд	16.699	16.699
Укупно:	126.165	90.413
Исправка вредности учешћа у капиталу – Југобанка у стечају, Београд	(5.506)	(5.506)
Укупно:	120.659	84.907

Предузеће је на дан 31. децембра 2018. године учешће у капиталу Јубмес банка ад, Београд исказало по фер вредности у износу од 103.960 хиљада динара, а ефекте промене фер вредности исказало у оквиру нереализованих добитака по основу хартија од вредности и других компоненти осталог свеобухватног резултата у износу од 35.752 хиљаде динара (Напомена број 3.3.14).

Налаз: Предузеће није процењивало на дан финансијских извештаја за 2018. годину да ли постоје било какве назнаке да су исказане вредности учешћа у капиталу осталих правних лица и друге ХОВ расположиве за продају умањене – Рекреатурс ад, Београд, није извршило процену надокнадивог износа у складу са захтевима МРС 36 – Умањење вредности имовине нити је разматрало евентуално обезвређење у складу са захтевима МРС 39 – Финансијски инструменти: признавање и одмеравање. Примењеним додатним ревизорским поступцима нисмо могли да прибавимо задовољавајуће ревизорске доказе који би омогућили да се уверимо да финансијски извештаји за 2018. годину нису требали да садрже признавање губитака од умањења вредности учешћа у капиталу зависних, осталих повезаних и осталих правних лица.

Ризик: Уколико Предузеће на дан састављања финансијских извештаја не процењује учешћа у капиталу у складу са МРС 39 – Финансијски инструменти: признавање и одмеравање и МРС 36 – Умањење вредности имовине и у складу са чланом 25. Правилника о рачуноводственим политикама, постоји ризик од погрешног приказивања позиција у финансијским извештајима.

Препорука број 4: Препоручује се Предузећу да поступи у складу са МРС 39 – Финансијски инструменти: признавање и одмеравање и МРС 36 – Умањење вредности имовине и у складу са чланом 25. Правилника о рачуноводственим политикама.

3.3.3.4 Дугорочни пласмани матичним, зависним и осталим повезаним правним лицима у земљи

Дугорочни финансијски пласмани исказани у износу од 163.634 хиљаде динара у целини се односе на позајмице дате Ковачком центру доо, Ваљево по више закључених уговора у периоду од 2012. до 2013. године у циљу обезбеђења оперативних финансијских средстава. Према закљученим уговорима рок враћања позајмљених средстава је шест месеци од дана ступања на снагу уговора, увећан за 0,5% камате на месечном нивоу обрачунате од дана уплате до дана враћања позајмљених средстава. Такође, према закљученим уговорима, Друштво је требало да врати позајмљена средства обрачуната по средњем курсу НБС за EUR, средњем курсу НБС за USD важећим, на дан поврата или динарског износа, у зависности шта је повољније за Предузеће.

Предузеће је у 2015. години закључило Споразум заведен под бројем 1591-1 од 24. децембра 2015. године са Ковачким центром доо, Ваљево којим се констатује да је Управни одбор Предузећа донео Одлуку број 31-2 од 29. новембра 2013. године на коју је сагласност дала Влада Републике Србије решењем број 05 број 00-67/2014 од 25. марта 2014. године о повећању основног капитала Ковачког центра доо, Ваљево повећањем улога Предузећа конверзијом потраживања које Предузеће има према Ковачком центру доо, Ваљево на основу закључених уговора о позајмицама и његово претварање у новчани и неновчани улог у Друштву Ковачки центар доо, Ваљево, од чега новчани улог по основу новчаних уплата из уговора о позајмицама и додатног новчаног улога, а неновчани улог који представља право потраживања камата по основу уговора о позајмицама обрачунатих закључно са 31. августом 2013. године, као и потраживања по основу уговора о кредиту, уговора о уступању потраживања и камата на поменуте уговоре обрачунатих на дан 31. августа 2013. године. Наведеним Споразумом се даље наводи да је Скупштина Друштва Ковачки центар донела 15. октобра 2015. године Одлуку о повећању основног капитала и да је Ковачки центар доо, Ваљево 15. октобра 2015. године поднео регистрациону пријаву за повећање основног капитала друштва Агенцији за привредне регистре Републике Србије и да је поступак регистрације у току. Наведеним Споразумом Предузеће се одриче права на уговорену камату из уговора о позајмицама и то почев од 1. јануара 2015. године па надаље.

Решењем број БД 88220/2015 од 20. октобра 2015. године одбачена је регистрациона пријава која се односи на регистрацију Одлуке о повећању капитала по наведеном основу. До дана вршења ове ревизије није извршена конверзија потраживања које Предузеће има према Ковачком центру доо, Ваљево на основу наваедених закључених уговора о позајмицама и његово претварање у новчани и неновчани улог у Друштву Ковачки центар доо, Ваљево.

Налаз: Предузеће у оквиру дугорочних финансијских пласмана исказује краткорочне позајмице у износу од 163.634 хиљаде динара којима је истекао рок враћања, а у поступку ревизије није презентована документација о продужењу рока враћања датих позајмица, што није у складу са чланом 8. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике. На тај начин Предузеће је исказало прецењене дугорочне финансијске пласмане и потцењене краткорочне финансијске пласмане у износу од 163.634 хиљаде динара.

Ризик: Уколико Предузеће не евидентира дате краткорочне позајмице у складу са Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике, постоји ризик од нереалног приказивања позиција у финансијским извештајима.

Препорука број 5: Препоручује се Предузећу да дате краткорочне позајмице евидентира у складу са Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва.

Налаз: Предузеће је на дан 31. децембар 2018. године потраживања по основу позајмица које исказује у оквиру дугорочних финансијских пласмана у износу од 163.634 хиљаде динара ускладило са средњим курсом НБС за EUR, уместо са средњим курсом НБС за USD, односно Предузеће није у складу са параграфима 78, 86 и 88 МРС 39 – Финансијски инструменти: признавање и одмеравање, потраживања по основу позајмица прерачунало по средњем курсу НБС за USD важећим на дан биланса, који је повољнији за Предузеће сагласно закљученим уговорима о позајмицама. На тај начин Предузеће је у финансијским извештајима за 2018. годину исказало потцењене дугорочне финансијске пласмане и потцењене финансијске приходе у износу од 23.859 хиљада динара.

Ризик: Уколико Предузеће не евидентира дате краткорочне позајмице у складу са МРС 39 – Финансијски инструменти: признавање и одмеравање, постоји ризик од нереалног приказивања позиција у финансијским извештајима.

Мере предузете у пословним књигама: Предузеће је у току 2019. године извршило усклађивање вредности позајмица на дан 31. децембар 2018. године у складу са закљученим уговорима, а за утврђене разлике извршило књижење у својим пословним књигама на дан 30. април 2019. године.

3.3.3.5 Остали дугорочни финансијски пласмани

Остали дугорочни финансијски пласмани исказани у износу од 60.946 хиљада динара односе се на Уговоре о стамбеном кредиту у износу од 52.015 хиљада динара који су одобрени запосленима у складу са Правилником о решавању стамбених потреба запослених број 603-1 од 10. децембра 2004. године и на уговоре о откупу станова у износу од 8.931 хиљаду динара.

3.3.4 Дугорочна потраживања

Дугорочна потраживања исказана у износу од 11.269 хиљада динара односе се на:

Табела број 8. Дугорочна потраживања:

-у хиљадама динара-

Дугорочна потраживања	2018. година	2017. година
Спорна и сумњива потраживања	278.223	270.815
Исправка вредности дугорочних потраживања	(266.954)	(259.821)
Укупно:	11.269	10.994

Налаз: Предузеће није вршило процену наплативости, као ни умањење вредности сумњивих и спорних потраживања исказаних у укупном износу од 11.269 хиљада динара, код којих постоји неизвесност наплате, што није у складу са параграфима 58, 59 и 63 МРС 39 – Финансијски инструменти: признавање и одмеравање и чланом 30. Правилника о рачуноводственим политикама.

Ризик: Уколико Предузеће не врши процену наплативости и умањење вредности финансијских инструмената у складу са МСФИ, постоји ризик од нерепрезентативног приказивања позиција у финансијским извештајима.

Препорука број 6: Препоручује се Предузећу да поступи у складу са МРС 39 – Финансијски инструменти: признавање и у складу са усвојеним рачуноводственим политикама.

3.3.5 Залихе

Залихе су исказане у износу од 13.875.817 хиљада динара и у целини се односе на:

Табела број 9. Структура залиха

-у хиљадама динара-

Залихе	2018. година	2017. година
Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	2.334.245	2.351.797
Недовршена производња и недовршене услуге	5.701.563	3.575.274
Роба	1.907.854	2.671.717
Дати аванси за залихе и услуге	3.932.155	5.613.291
Укупно:	13.875.817	14.212.079

Налаз: У поступку ревизије нисмо добили на увид пописне листе за залихе материјала исказане у износу од 8.733 хиљада динара, које се односе на материјал (прототипска радионица, ИВ Материјал у набавци коришћен, ИВ малих улагања) са стањем на дан 31. децембар 2018. године, односно нисмо се могли уверити да исказано стање у пословним књигама представља стварно стање утврђено мерењем и бројањем у складу са чланом 9. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем, односно Предузеће није извршило попис наведених залиха, што није у складу са чланом 16. Закона о рачуноводству. За наведене залихе материјала Предузеће нема устројену аналитичку евиденцију.

У поступку ревизије је утврђено да Извештај о попису материјала не садржи стварно и књиговодствено стање залиха материјала нити разлике између стварног стања утврђеног пописом и књиговодственог стања, што није у складу са чланом 13. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем.

Ризик: Вршење пописа имовине без придржавања одредби Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем представља ризик да Предузеће неће реално исказати стање и промене на имовини и резултату пословања.

Препорука број 7: Препоручује се Предузећу да попис залиха материјала врши у складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем.

Налаз: Увидом у аналитичку евиденцију залиха материјала утврђено је да Предузеће у оквиру ставке материјала која се односи на техничку документацију, која се користи у производњи конкретног готовог производа, исказује утврђену просечну вредност различитих техничких документација, односно у оквиру једне ставке материјала исказује просечну вредност више ставки материјала које нису међусобно заменљиве и које су набављене за производњу конкретних готових производа, што није у складу са параграфом 23 МРС 2 – Залихе, по ком набавна вредност/цена коштања залиха ставки које уобичајено нису међусобно заменљиве, као и добара и услуга која су произведена и намењена за конкретне пројекте, утврђује се на основу јасне идентификације њихових појединачних трошкова. На тај начин Предузеће је преценило трошкове материјала у износу од 9.926 хиљада динара, потценило финансијски резултат из ранијих година у износу од 13.337 хиљада динара и исказало подцењене залихе материјала за износ од 23.263 хиљаде динара.

Ризик: Уколико Предузеће не евидентира залихе материјала у складу са МРС 2 – Залихе, постоји ризик од нереалног приказивања позиција у финансијским извештајима.

Препорука број 8: Препоручује се Предузећу да залихе материјала евидентира у складу са МРС 2 – Залихе.

Налаз: Предузеће у оквиру недовршене производње исказане у износу од 5.701.563 хиљаде динара исказује позитивно и негативно одступање планске цене од стварне цене коштања за залихе учинака које су продате, а приликом вредновања залиха недовршене производње на дан финансијских извештаја за 2018. годину није обрачунало одступање планске цене од стварне цене коштања залиха учинака, односно није укинуло одступање за продате готове производе, што није у складу са параграфом 9 МРС 2 – Залихе.

Такође, Предузеће је у цену коштања залиха недовршене производње укључило трошкове, у износу од 4.763 хиљаде динара, који не доприносе довођењу залиха на садашњу локацију и у садашње стање, као и евидентирало пословне промене на залихама учинака које се воде у погонском књиговодству у корист/на терет рачуна у финансијском књиговодству, а након продаје готових производа у оквиру истих носиоца трошкова евидентирало трошкове у износу од 77.913 хиљаде динара, што није у складу са захтевима параграфа 10 МРС 2 – Залихе и у складу са члановима 66–76. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике.

У поступку ревизије нису нам презентоване пописне листе за залихе недовршене производње по носиоцима трошкова исказане на дан 31. децембар 2018. године у износу од 5.701.563 хиљада динара, односно Предузеће није извршило попис наведених залиха, што није у складу са чланом 16. Закона о рачуноводству.

С обзиром да Предузеће није укинуло одступање планске цене од стварне цене коштања залиха учинака које је садржано у залихама недовршене производње по почетном стању и у 2018. години, да у оквиру недовршене производње исказује трошкове који не доприносе довођењу залиха на садашњу локацију и у садашње стање, да је евидентирало пословне промене на залихама учинака које се воде у погонском књиговодству у корист/на терет рачуна у финансијском књиговодству, а у поступку ревизије нису презентоване пописне листе за залихе недовршене производње по носиоцима трошкова исказане на дан 31. децембар 2018. године у износу од 5.701.563 хиљада динара, додатним ревизорским поступцима није било могуће утврдити стварно стање и вредност залиха недовршене производње, па самим тим и

износ одступања планске цене од стварне цене коштања за залихе учинака, као и ефекте на финансијске извештаје за 2018. годину.

Ризик: Уколико Предузеће не поступа у складу са МРС 2 – Залихе, не врши попис залиха и не евидентира пословне промене у складу са Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике, чини ризик да ће Предузеће нереално приказати финансијски резултат, односно да ће финансијски извештаји бити нереални.

Препорука број 9: Препоручује се Предузећу да залихе недовршене производње и готових производа евидентира у складу са МРС 2 – Залихе, да попис залиха врши у складу са Законом о рачуноводству и Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем и да пословне промене евидентира у складу са Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике.

3.3.6. Потраживања по основу продаје

Потраживања по основу продаје су исказана у износу од 5.875.135 хиљада динара и односе се на:

Табела број 10. Структура потраживања од продаје

- у хиљадама динара -

Потраживања по основу продаје	2018. година	2017. година
Купци у земљи – матична и зависна правна лица	1.454.053	1.403.524
Купци у земљи	823.431	149.540
Купци у иностранству	7.156.116	5.094.878
Исправка вредности потраживања од продаје	(3.558.465)	(3.756.148)
Укупно:	5.875.135	2.891.794

Налаз: Рачуни на основу којих су у пословним књигама Предузећа евидентирана потраживања према купцима у иностранству и приходи од испоручене робе и пружених услуга у иностранству не садрже податке о времену и начину испоруке робе, нити документ којим корисник услуге потврђује да је услуга извршена, што није у складу са чланом 8. Закона о рачуноводству, којим је прописано да рачуноводствена исправа треба да садржи све податке на основу којих се из исправе могу сазнати основ, врста и садржај пословне промене.

Предузеће издаје више рачуна са различитим бројем и датумом, насловљених на истог купца за једном испоручену робу: један приликом царинења робе, други за књижење испоручене, оцарињене и отпремљене робе у пословним књигама Предузећа и трећи који доставља купцу ради плаћања робе или предаје банци ради наплате акредитива. На рачуну који је прокњижен у пословним књигама Предузећа не види се веза са рачуном по коме је оцарињена роба, нити са документом којим је роба предата превознику, односно купцу нити са рачуном који се достаља купцу.

Ризик: Евидентрање пословних промена на основу рачуноводствене исправе из које није могуће недвосмислено утврдити садржај пословне промене ствара ризик од неправилног и нетачног евидентирања.

Препорука број 10: Препоручује се Предузећу да све рачуноводствене исправе саставља у складу са чланом 8. Закона о рачуноводству.

Табела број 11. Промене на исправци вредности потраживања

-у хиљадама динара-

	Потраживања од зависних правних лица	Потраживања од купаца у земљи	Потраживања од купаца у иностранству	Укупно
Стање 01. јануара 2018	160.229	113.219	3.482.700	3.756.148
Обезвређење потраживања на терет резултата		44.759	141.133	185.892
Наплаћено у 2018. години	748	63.764	320.462	384.974
Отписи		621	3.142	3.763
Исправка грешке		8		8
Курсне разлике			5.170	5.170
Укупно:	159.481	93.585	3.305.399	3.558.465

3.3.7. Потраживања из специфичних послова

Потраживања из специфичних послова исказана у износу од 277.809 хиљада динара односе се на:

Табела број 12. Структура потраживања из специфичних послова:

-у хиљадама динара-

Потраживања из специфичних послова	2018. година	2017. година
Потраживања по основу увоза за туђ рачун	151	175
Остала потраживања из специфичних послова	283.777	242.150
Исправка вредности потраживања из специфичних послова	(6.119)	(6.144)
Укупно:	277.809	236.181

Остала потраживања из специфичних послова исказана у износу од 283.777 хиљада динара односе се највећим делом у износу од 283.377 хиљада динара на потраживање по основу уговора о уступању потраживања уз накнаду дефинисану уговорима о уступању потраживања.

3.3.8. Друга потраживања

Друга потраживања су исказана у износу од 681.700 хиљада динара и односе се на:

Табела број 13. Структура других потраживања

- у хиљадама динара -

Друга потраживања	2018. година	2017. година
Потраживања за камату и дивиденде	351.423	193.892
Потраживања од запослених	63.183	119.146
Потраживања за више плаћен порез на добитак	264.189	208.873
Потраживања за накнаде зарада које се рефундирају	2.576	1.213
Остала краткорочна потраживања	56.386	56.386
Исправка вредности других потраживања	(56.057)	(56.057)
Укупно:	681.700	523.453

Потраживања за камату и дивиденде исказана у износу од 351.423 хиљаде динара односе се на обрачунате камате по Уговорима о позајмицама (Напомена број 3.3.9):

Потраживања од запослених исказана су у износу од 63.183 хиљаде динара и у целости се односе на потраживања по основу аконтација за службени пут.

Налаз: Предузеће је исказало потраживања од запослених по почетном стању настала у периоду од 2011. до 2017. године у износу од 45.744 хиљаде динара, а за иста није вршило процену наплативости, као ни умањење вредности истих што није у складу са параграфима 58, 59, 63 МРС 39 – Финансијски инструменти: признавање и одмеравање.

Ризик: Уколико Предузеће не врши процену наплативости и умањење вредности финансијских инструмената у складу са МРС 39 – Финансијски инструменти: признавање и одмеравање, постоји ризик од нереалног приказивања позиција у финансијским извештајима.

Препорука број 11: Препоручује се Предузећу да изврши процену наплативости потраживања од запослених и изврши потребна књижења у пословним књигама у складу са МРС 39 – Финансијски инструменти: признавање и одмеравање и усвојеним рачуноводственим политикама.

Предузеће је у оквиру потраживања за накнаде зарада које се рефундирају на дан 31. децембар 2018. године исказало износ од 2.576 хиљада динара, који се односи на потраживања од фондова за боловање преко 30 дана и породилско боловање.

Остала краткорочна потраживања исказана у износу од 56.386 хиљада динара највећим делом у износу од 56.057 хиљада динара се односе на потраживање од Памучног комбината Јумко које је у целини обезвређено. (На основу Закључка Владе број 023-12611/2017-2 од 21. децембра 2017. године Управни одбор Предузећа је 2. фебруара 2018. године донео Одлуку о претварању потраживања у трајни улог којом се конвертује доспело, а ненаплаћено потраживање које Предузеће има према Памучном комбинату Јумко ад, Врање, са стањем на дан 31. март 2017. године, у трајни улог у капиталу, у случају усвајања Унапред припремљеног плана реорганизације у износу од 56.057 хиљада динара. До дана вршења ревизије није усвојен Унапред припремљен план реорганизације Памучног комбината Јумко ад, Врање.

3.3.9. Краткорочни финансијски пласмани

Краткорочни финансијски пласмани исказани у износу од 4.476.146 хиљада динара односе се на:

Табела број 14. Структура краткорочних финансијских пласмана:

- у хиљадама динара-

Краткорочни финансијски пласмани	2018. година	2017. година
Краткорочни кредити и пласмани – матична и зависна правна лица	4.304.014	4.762.040
Краткорочни кредити у земљи	172.132	88.786
Укупно:	4.476.146	4.850.826

Краткорочни кредити и пласмани – матична и зависна правна лица исказани су у износу од 4.304.014 хиљаде динара и односе се на наменске краткорочне зајмове дате зависним правним лицима у циљу обезбеђивања оперативних финансијских средстава.

Уговори о зајму закључени су у периоду од 2012. године до 2018. године, са роком враћања 30 дана до 6 месеци од дана ступања на снагу уговора или од дана уплате зајма.

Наведеним уговорима зависна правна лица се обавезују да врате динарски износ позајмице или динарску противвредност девизног износа зајма утврђеног на дан исплате или динарску противвредност девизног износа зајма утврђеног уговором (у зависности од тога шта је повољније за Предузеће) увећано за камату обрачунату по стопи од 0,2% до 0,5% на месечном нивоу од дана уплате до дана враћања средстава.

Налаз: Предузеће није, на дан повраћаја зајма – конверзије потраживања по основу позајмица у капитал ДОО Утва АИ Панчево (на дан 21. децембра 2018. године), потраживања по основу позајмице свело на најповољнији износ за Предузеће, сагласно уговорима о позајмицама. Такође, није на дан 31. децембар 2018. године потраживања по основу позајмица Борбеним сложеним системима доо, Београд свело на курс стране валуте која је на дан 31. децембар 2018. године повољнија за Предузеће сагласно уговорима о позајмицама, а на дан конверзије потраживања по основу позајмица у капитал Борбени сложени системи доо, Београд (на дан 6. септембар 2018. године) Предузеће је, приликом обрачуна курсних разлика на име примене валутне клаузуле, обрачунало мањи износ за 4.826 динара.

Наведено поступање Предузећа није у складу са параграфима 78, 86 и 88 МРС 39 – Финансијски инструменти: признавање и одмеравање и имало је за последицу потцењене краткорочне финансијске пласмане у износу од 20.045 хиљада динара, потцењене финансијске приходе у износу од 20.488 хиљаде динара и финансијске расходе у износу од 443 хиљаде динара.

Ризик: Уколико Предузеће не исказује потраживања у складу са МСФИ, постоји ризик од нереалног приказивања позиција у финансијским извештајима.

Мере предузете у поступку ревизије: Предузеће је у 2019. години у пословним књигама евидентирало као исправку грешке која није материјално значајна потраживање по основу позајмица односно извршило усклађивање вредности у складу са закљученим уговорима у износу од 20.045 хиљада динара.

Краткорочни кредити у земљи исказани у износу од 172.132 хиљаде динара односе се на:

Табела број 15. Структура краткорочних кредита и земљи

- у хиљадама динара -

Краткорочни кредити у земљи	2018. година	2017. година
Краткорочни финансијски зајмови	165.892	81.896
Кредити запосленима	6.240	6.890
Укупно:	172.132	88.786

Краткорочни финансијски зајмови исказани у износу од 165.892 хиљаде динара односе се на краткорочне зајмове који су одобрени у периоду од 2013. године до 2018. године, са роком враћања од 30 дана од дана ступања на снагу уговора или 6 месеци од дана уплате.

Наведеним уговорима зајмопримац се обавезује да врати динарски износ позајмице или динарску противвредност девизног износа зајма утврђеног на дан исплате или динарску противвредност девизног износа зајма утврђеног уговором (у зависности од тога шта је повољније за Предузеће) увећано за камату обрачунату по стопи од 0,5% на месечном нивоу од дана уплате до дана враћања средстава.

Краткорочни кредити у земљи исказани у износу од 6.240 хиљаде динара односе се на зајам дат запосленима. У 2018. години одобрен је зајам у износу од 27.130 хиљада динара и то на основу Решења директора бр. 20-90 од 7. септембра 2018. године којим се одобрава појединачни зајам у износу од 60 хиљада динара са роком отплате у шест једнаких месечних рата и Решења директора бр. 7200/20-34 од 9. марта 2018. године којим се одобрава појединачни зајам у износу од 60 хиљада динара са роком отплате у шест једнаких месечних рата.

По наведеном основу закључени су са запосленима уговори о зајму којим се исти обавезују да зајам врате у 6 (шест) једнаких месечних рата почев од исплате зараде у првом наредном месецу у односу на месец у коме је исплаћен зајам.

3.3.10. Готовински еквиваленти и готовина

Готовински еквиваленти и готовина исказани су у износу од 5.048.732 хиљада динара и односе се на:

Табела број 16. Готовински еквиваленти и готовина

- у хиљадама динара -

Готовина и готовински еквиваленти	2018. година	2017. година
Хартије од вредности—готовински еквиваленти	15	11
Текући (пословни) рачуни	224.222	281.947
Издвојена новчана средства и акредитиви	21.003	44.218
Девизни рачун	1.330.545	1.350.073
Девизни акредитиви	675.013	668.599
Остала новчана средства	6.279	7.874
Новчана средства чије је коришћење ограничено или вредност умањена	2.791.655	2.794.596
Укупно:	5.048.732	5.147.318

Девизни акредитиви исказани у износу од 675.013 хиљаде динара односе се на неопозиве документарне акредитиве за извршење обавеза по спољнотрговинским пословима. Предузеће је на дан 31. децембар 2018. године са банкама усагласило стање девизних средстава на име покрића по акредитивима.

Новчана средства чије је коришћење ограничено или вредност умањена исказани су у износу од 2.791.655 хиљада динара и односе се на:

Табела број 17. Новчана средства чије је коришћење ограничено или вредност умањена

- у хиљадама динара -

Новчана средства чије је коришћење ограничено или вредност умањена	2018. година
Гарантни депозити по основу уговора о издавању контрагаранције	2.073.777
Наменски депозити	697.934
Нераспоређени приливи из иностранства	19.944
Укупно:	2.791.655

Гарантни депозити по основу уговора о издавању контрагаранција исказани у износу од 2.073.777 хиљада динара односе се на гарантне депозите пренете банкама по основу Уговора о издавању контрагаранције закључених између Предузећа и банака. Уговорима је дефинисано да банке на наведена средства неће обрачунавати камату, а рок доспећа гарантних депозита одговара року доспећа потраживања по основу Уговора о издавању контрагаранција.

Нераспоређени приливи из иностранства исказани у износу од 19.944 хиљаде динара односе се на нераспоређени прилив из иностранства који се води на прелазном рачуну код Српске банке ад, Београд. Предузеће је на дан 31. децембар 2018. године по наведеном основу усагласило стање са Српском банком ад, Београд. До дана вршења ревизије у 2019. години реализован је износ од 19.871 хиљаду динара.

Налаз: Предузеће у оквиру готовине и готовинских еквивалената исказује износ од 23.191 хиљаду динара који се односи на средства која се налазе на рачуну у иностранству, за које у поступку ревизије није пружена документација која доказује да Предузеће има контролу над новчаним средствима и по ком основу је Предузеће признало средства у пословним књигама, тако да нисмо у могућности да потврдимо да наведени износ представља имовину Предузећа.

Ризик: Уколико Предузеће у пословним књигама исказује имовину над којом нема контролу коришћења постоји ризик од нереалног приказивања имовине у финансијским извештајима.

Препорука број 12: Препоручује се Предузећу да утврди основ евидентирања новчаних средстава у књигама.

3.3.11. Порез на додату вредност

Порез на додату вредност исказан у износу од 196.515 хиљада динара односи се на:

Табела број 18. Порез на додату вредност

- у хиљадама динара -

Порез на додату вредност	2018. година	2017. година
Порез на додату вредност у примљеним фактурама по општој стопи (осим плаћених аванса)	59.980	2.844
Порез на додату вредност у примљеним фактурама по посебној стопи (осим плаћених аванса)	35	12
Порез на додату вредност у датим авансима по општој стопи	(6.749)	
Потраживања за више плаћени порез на додату вредност	143.249	349.620
Укупно:	196.515	352.476

Порез на додату вредност исказан је у износу од 196.515 хиљада динара и односи се на потраживања за више плаћен порез на додату вредност у износу од 143.249 хиљада динара као разлика обрачунатог пореза на додату вредност и претходног пореза и на износ од 53.266 хиљада динара који се односи на евидентирани претходни порез по рачунима који се односе на 2018. годину, а примљени су након извршеног обрачуна ПДВ-а, који ће се користити у наредном обрачуна, односно у 2019. години.

3.3.12. Активна временска разграничења

Активна временска разграничења исказана у износу од 395.059 хиљада динара односе се на:

Табела број 19. Структура активних временских разграничења

- у хиљадама динара -

Активна временска разграничења	2018. година	2017. година
Унапред плаћени трошкови	101.602	85.745
Разграничени трошкови по основу обавеза		26.432
ПДВ-увоз	1.456	351
Остала активна временска разграничења	292.001	432.489
Укупно:	395.059	545.017

Унапред плаћени трошкови исказани у износу од 101.602 хиљаде динара највећим делом се односе на унапред плаћену зкупнину за представништва у иностранству и унапред плаћени закуп сајамског простора.

Налаз: Предузеће у оквиру осталих активних временских разграничења исказује износ од 292.001 хиљаду динара који се односи на трошкове настале у производњи производа и развоја производње у ранијим година пре увођења погонског књиговодства. Предузеће остала активна временска разграничења смањује у моменту завршетка готових производа на које се односе, евидентирањем на терет рачуна недовршене производње. Наведено није у складу са члановима 5., 11. и 72. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике.

Ризик: Уколико Предузеће не евидентира пословне промене на начин прописан Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике, постоји ризик од нереалног приказивања позиција у финансијским извештајима.

Препорука број 13: Препоручује се Предузећу да пословне промене евидентира на начин прописан Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике.

3.3.13. Ванбилансна евиденција

Ванбилансна актива исказана у износу од 35.202.757 хиљада динара односи се на:

Табела број 20 . Структура ванбилансе активе и пасиве:

- у хиљадама динара -

Ванбилансна актива	2018. година	2017. година
Привремени увоз– извоз	1.663.594	3.925.155
Туђа роба у складишту	2.282	2.282
Потраживања по извозу на кредит, по редовном извозу, поравнању, датим авансима	21.984.247	21.394.074
Дата јемства, гаранције и друга права	13.622.677	16.034.881
Хипотеке и залогe у којима је Предузеће заложни поверилац	381.195	360.710
Курсне разлике	(2.451.238)	(3.118.664)
Укупно:	35.202.757	38.598.438
Ванбилансна пасива		
Привремени увоз– извоз	1.663.594	3.925.155
Туђа роба у складишту	2.282	2.282
Обавезе по извозу на кредит, по редовном извозу, поравнању, примљеним авансима	21.984.247	21.394.074
Дата јемства, гаранције и друга права	13.622.677	16.034.881
Хипотеке и залогe у којима је Предузеће заложни поверилац	381.195	360.710
Курсне разлике	(2.451.238)	(3.118.664)
Укупно:	35.202.757	38.598.438

Потраживања и обавезе исказане у ванбилансној евиденцији у износу од 21.984.247 хиљада динара односе се на потраживања и обавезе која су евидентирана у ванбилансној евиденцији у ранијим годинама, односно Предузеће је 31. децембра 1999. године у пословним књигама потраживања из иностранства која нису извесно наплата, као и обавезе према предузећима из бивших република, исказало у ванбилансној евиденцији у валути у којој су настали, а на основу мишљења Савезног Министарства које је дана 10. јуна 1999. године по захтеву Предузећа дало мишљење бр. 5/ПЦ-979/99-2 о исказивању у пословним књигама потраживања и обавеза које Предузеће има према предузећима из бивших република СФРЈ.

3.3.14. Капитал

Табела број 21. Структура капитала

- у хиљадама динара -

Капитал	2018. година	2017. година
Основни капитал	4.182.059	4.182.059
Резерве (Законске, статутарне и друге резерве)	8.790.623	2.707.923
Ревалоризационе резерве по основу ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме	1.859.924	1.630.929
Нереализовани добици по основу хартија од вредности и других компоненти осталог свеобухватног резултата – Јубмес банка ад, Београд и Српска банка ад, Београд (Напомена број 3.3.3)	210.226	174.473
Актуарски добици (Напомена број 3.3.15)	12.233	18.577
Нераспоређени добитак	3.082.450	8.028.327
Укупно:	18.113.049	16.705.134

Основни капитал Предузећа чини државни капитал исказан у износу од 4.182.059 хиљада динара који је уписан код Агенције за привредне регистре.

Табела број 22. Промене на рачуну ревалоризационих резерви по основу ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме

- у хиљадама динара -

Промене на рачуну ревалоризационих резерви	Ревалоризационе резерве по основу ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме
Почетно стање	1.630.929
Позитивни ефекти промене фер вредности непокретности (Напомена број 3.3.2– Некретнине постројења и опрема)	269.427
Умањење као резултат промене фер вредности непокретности до износа постојећих ревалоризационих резерви за конкретно средство	21
Одложене пореске обавезе на терет ревалоризационих резерви (Напомена 3.3.17– Одложене пореске обавезе)	40.411
Стање на дан 31.12.2018.	1.859.924

Нераспоређени добитак исказан у износу од 3.082.450 хиљада динара односи се на:

Табела број 23. Промене на рачуну нераспоређене добити

- у хиљадама динара -

Промене на рачуну нераспоређене добити	Нераспоређена добит
Почетно стање	8.028.327
Расподела добити за 2016. и 2017. годину	7.561.620
Нето добит 2018. године	2.615.743
Стање на дан 31.12.2018.	3.082.450

Управни одбор Предузећа донео је 6. јула 2018. године Одлуку о изменама и допунама Одлуке о расподели добити по финансијским извештајима за 2016. годину, број 7/1 број 711-2, на коју је сагласност дала Влада Републике Србије Решењем 05 број 41-6683/2018 од 18. јула 2018. године, којом се остварена нето добит Предузећа по финансијским извештајима за 2016. годину у износу од 4.427.972 хиљаде динара расподељује тако да оснивачу припада део добити сагласно одредбама члана 15. Закона о буџету Републике Србије за 2017. годину, а преостали део добити припада Предузећу. Наведеном Одлуком се даље одређује да ће Предузеће обавезу према оснивачу у износу од 501.208 хиљада динара измирити на начин што ће Министарству унутрашњих послова Републике Србије пренети у својину покретне ствари за посебне намене, према спецификацији из Прилога 1 Одлуке, а да ће део добити који припада Предузећу бити коришћен за потребе инвестиционих улагања.

Налаз: Предузеће је у финансијским извештајима за 2018. годину, на основу Одлуке Управног одбора о расподели добити по финансијским извештајима за 2016. годину 7/1 број 729-3 од 15. јуна 2017. године на коју је сагласност дала Влада Републике Србије Решењем 05 број 41-5080/2018 од 31. маја 2018. године и Одлуке о изменама и допунама Одлуке о расподели добити по финансијским извештајима за 2016. годину, 7/1 број 711-2, од 6. јула 2018. године, на коју је сагласност дала Влада Републике Србије Решењем 05 број 41-6683/2018 од 18. јула 2018. године, повећало резерве из добити у износу од 1.712.778 хиљада динара, за који наведеним одлукама није утврђена намена.

У поступку ревизије Управни одбор Предузећа је донео Одлуку 7/1 број 1118-1 од 12. децембра 2019. године којом је претходне одлуке ставио ван снаге, и којом је утврђено да ће износ од 1.712.778 хиљада динара бити употребљен за финансирање инвестиција, а којом није предвиђено повећање капитала, на коју је Влада Републике Србије дала сагласност.

Међутим, како је одредбама члана 15. став 3. Закона о буџету Републике Србије за 2017. годину прописано да су јавна предузећа дужна да најкасније до 30. новембра 2017. године, део од најмање 50% добити по завршном рачуну за 2016. годину, уплате у буџет Републике Србије, а да изузетно, обавезу по основу уплате добити нема јавно предузеће које уз сагласност Владе, донесе одлуку да из добити покрије губитак, односно повећа капитал, а расположива ликвидна средства употреби за финансирање инвестиција, Предузеће је било у обавези да донесе одлуку о повећању капитала за износ од 1.712.778 хиљада динара, прибави сагласност Владе на такву одлуку и региструје повећање капитала у Агенцији за привредне регистре.

Ризик: Евидентирањем расподеле добити у пословним књигама без одлуке органа управљања и сагласности оснивача постоји ризик од нереалног приказивања позиција у финансијским извештајима.

Препорука број 14: Препоручује се Предузећу да донесе одлуку о расподели добити у складу са Законом о Јавном предузећу "Југоимпорт–СДПР" и Законом о буџету Републике Србије за 2017. годину, а да до доношења наведене одлуке и добијања сагласности износ од 1.712.778 хиљада динара, који је у пословним књигама евидентирало у оквиру резерви из добити, евидентира на позицију нераспоређене добити до доношења одлуке надлежног органа и сагласности оснивача

3.3.15. Дугорочна резервисања

Дугорочна резервисања исказана у износу од 1.081.831 хиљада динара и односе се на:

Табела број 24. Структура дугорочних резервисања

- у хиљадама динара -

Дугорочна резервисања	2018. година	2017. година
Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	34.054	40.109
Остала дугорочна резервисања	1.047.777	1.047.777
Укупно:	1.081.831	1.087.886

Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених су исказана у износу од 34.054 хиљаде динара и у целости се односе на обрачуната резервисања за отпремнине запослених приликом одласка у пензију према Извештају о обрачуну садашње вредности отпремнина за одлазак у пензију на дан 31. децембар 2018. године овлашћеног актуара, на основу ког су извршена евидентирања у пословним књигама Предузећа.

Табела број 25. Кретање промена на резервисањима за отпремнине приликом одласка у пензију у 2018. години

-у хиљадама динара-

Кретање промена на резервисањима за отпремнине приликом одласка у пензију	2018. година
Стање на почетку године	40.109
Формирана резервисања на терет биланса успеха у току године (Напомена 3.4.13)	289
Укинута резервисања	6.344
Стање резервисања на крају године	34.054

3.3.16. Дугорочне обавезе

Дугорочне обавезе исказане у износу од 6.320.289 хиљада динара односе се на:

Табела број 26. Структура дугорочних обавеза:

- у хиљадама динара -

Дугорочне обавезе	2018. година	2017. година
Дугорочни кредити у земљи	3.545.838	1.053.091
Остале дугорочне обавезе	2.774.451	4.772.120
Укупно:	6.320.289	5.825.211

Табела број 27. Структура дугорочних кредита:

- у хиљадама динара-

Датум уговора	Валута	Оригинална валута			Динарска противвредност у хиљадама динара
		главница	датум доспећа анuitета	висина каматне стопе	31.12.2018.
25.12.2018. године	EUR	19.000.000	прва рата 25.01.2020. године	4,2% + 6М EURибор	2.245.697
25.12.2018. године	EUR	11.000.000	прва рата 25.01.2020. године	4,2% + 6М	1.300.141
Укупно:		30.000.000,00			3.545.838

Предузеће је на дан 31. децембар 2018. године са Банком поштанском штедионицом ад, Београд усагласило стање обавеза по основу дугорочних кредита

У Агенцији за привредне регистре дана 31. децембра 2018. године уписано је заложно право заложног повериоца Банка поштанска штедионица АД, Београд на праву потраживања Предузећа (као залогодавца) према дужнику Ministry of Defence, Lebanese Armed Forces Lebanon на износ од USD 11.164.500,00, ради обезбеђивања потраживања заложног повериоца од Предузећа по основу датог кредита године број 231343003 од 25. децембра 2018. године у износу од ЕУР 11.000.000,00.

Остале дугорочне обавезе исказане у износу од 2.774.451 хиљаду динара односе се на обавезе евидентираних у пословним књигама по основу наплаћених потраживања по основу комисионих послова из ранијих година у износу од 1.516.708 хиљада динара и обавезе у износу од 1.257.743 хиљада динара по основу неоправданог аванса примљеног по пројекту из 1989. године.

Предузеће је у пословним књигама у 2018. години евидентирало смањење осталих дугорочних обавеза у износу од 2.170.801 хиљаду динара у корист осталих прихода (Напомена број 3.4.19) на основу Одлуке Управног одбора Предузећа број 593-6 од 1. јуна 2018. године којом се усваја информација од 31. маја 2018. године о предлозима Комисије за обавезе Предузећа по основу различитих споразума о наплати старих потраживања која је формирана на основу Одлуке о формирању Комисије за анализу и процену обавеза Предузећа по основу различитих споразума о наплати старих потраживања број 1241-1 од 13. октобра 2014. године коју је донео Директор Предузећа.

3.3.17. Одложене пореске обавезе

Одложене пореске обавезе исказане су у износу од 469.950 хиљада динара. Структура и стање одложених пореских обавеза приказана је табелом:

Табела број 28. Кретање промена на одложеним пореским обавезама

- у хиљадама динара –

Кретање промена на одложеним пореским обавезама	2018. година
Стање на почетку године	366.165
Повећање одложених пореских обавеза по основу разлике између рачуноводствене и пореске основице	62.476
Повећање одложених пореских обавеза по основу извршене процене непокретности по фер вредности у 2018. години	40.411
Одложене пореске обавезе настале пребијањем са одложеним пореским средствима по основу резервисања за отпремнине и по основу обрачунатих јавних дажбина које нису плаћене у текућем обрачунском периоду	898
Стање на крају године	469.950

3.3.18. Краткорочне финансијске обавезе

Краткорочне финансијске обавезе исказане у износу од 2.840.627 хиљада динара и у целости се односе на краткорочне кредите у земљи, одобрене од пословних банака:

Табела број 29. Структура краткорочних кредита

- у хиљадама динара -

Датум уговора	Валута	Оригинална валута			Динарска противвредност у хиљадама динара
		главница	датум доспећа ануитета	висина каматне стопе	31.12.2018.
09.02.2018. године	EUR	3.500.000,00	12/02/2019	2,75%	413.681
15.05.2018. године	РСД	250.000.000,00	15/05/2019	5,20%	250.000
30.05.2018. године	EUR	1.000.000,00	30/05/2019	4,50%	118.195
18.06.2018. године	EUR	5.000.000,00	19/06/2019	4,80%	590.973
26.06.2018. године	РСД	300.000.000,00	прва рата 27.11.2018. године последња рата 27.06.2019. године	5%	225.000
14.08.2018. године	EUR	2.000.000,00	10.8.2019.	4,50%	236.389
18.09.2018. године	РСД	120.000.000,00	15.10.2019.	5,50%	120.000
25.09.2018. године	РСД	650.000.000,00	прва рата 25.07.2019. године последња рата 25.09.2019. године	4,80%	650.000
21.11.2018. године	EUR	2.000.000,00	26.11.2019.	2,75%	236.389
20.04.2018. године	EUR	1.000.000,00		6М EURибор +3,5%	
Укупно:					2.840.627

3.3.19. Примљени аванси депозити и кауције

Табела број 30. Структура примљених аванса депозита и кауције

- у хиљадама динара -

Примљени аванси, депозити и кауције	2018. година	2017. година
Примљени аванси – купци у земљи	4.059.651	1.643.395
Примљени аванси – купци у иностранству	6.958.959	6.332.141
Укупно:	11.018.610	7.975.536

3.3.19. Обавезе из пословања

Обавезе из пословања исказане су у износу од 5.071.681 хиљаду динара и у целости се односе на:

Табела број 31. Структура обавеза из пословања

- у хиљадама динара -

Обавезе из пословања	2018. година	2017. година
Добављачи – матична и зависна правна лица у земљи	458.571	1.039.364
Добављачи у земљи	2.725.749	2.534.017
Добављачи у иностранству	1.872.242	1.572.037
Остале обавезе из пословања	15.119	15.312
Укупно:	5.071.681	5.160.730

3.3.20. Остале краткорочне обавезе

Остале краткорочне обавезе исказане су у износу од 1.526.822 хиљада динара и односе се на:

Табела број 32. Преглед осталих краткорочних обавеза

- у хиљадама динара -

Остале краткорочне обавезе	2018. година	2017. година
Обавезе из специфичних послова	9.811	1.951
Обавезе по основу зарада и накнада зарада	25.134	19.630
Друге обавезе	1.491.877	39.561
Укупно:	1.526.822	61.142

Табела број 33. Преглед других обавеза

- у хиљадама динара -

Друге обавезе	2018. година	2017. година
Обавезе по основу камата и трошкова финансирања	6.762	21.355
Обавезе за учешће у добитку	1.478.919	0
Обавезе према запосленима	4.836	5.147
Обавезе према директору, односно члановима органа управљања и надзора	269	260
Обавезе према физичким лицима за накнаде по уговорима	1.081	10.203
Остале обавезе	10	2.596
Укупно:	1.491.877	39.561

Друге обавезе исказане у износу од 1.478.919 хиљада динара односе се на обавезе према оснивачу на основу одлука о расподели добити остварене у 2016. и 2017. години (Напомена број 3.3.14).

Обавезе према запосленима исказане су у износу од 4.836 хиљаду динара и највећим делом се односе на средства распоређена одлукама о расподели добити по финансијским извештајима за 2009. и 2010. годину за финансирање активности промене структуре запослених.

Наиме, наведеним одлукама о расподели добити формиране су обавезе према запосленима у укупном износу од 42.000 хиљада динара, а из наведених средстава су у 2011. години исплаћене отпремнине у износу од 14.550 хиљада динара и у 2013. години у износу од 22.340 хиљада динара.

3.3.21. Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине

Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине исказане су у износу од 105.519 хиљада динара

Табела број 34. Структура обавеза за остале порезе, доприносе и друге дажбине

-у хиљадама динара-

Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине	2018. година	2017. година
Обавезе за порезе, царине и друге дажбине из набавке или на терет трошкова	4.109	6.797
Обавезе за доприносе који терете трошкове	16	79
Остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине	101.394	73.899
Укупно:	105.519	80.775

Остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине исказане у износу од 101.394 хиљаде динара и односе се на:

- Обавезе за порез по одбитку у износу од 98.375 хиљада динара;
- Обавезе за порезе и доприносе на обрачунате зараде за децембар 2018. године у износу од 957 хиљада динара;
- На обавезу Предузећа, исказану у износу од 3.700 хиљада динара, да уплати на рачун јавних прихода Републике Србије разлику укупног износа плата обрачунатих применом основице која није умањена са урачунатим доприносима који се исплаћују на терет послодавца и укупног износа плата обрачунатих применом умањене основице са урачунатим доприносима који се исплаћују на терет послодавца у складу са одредбама Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава.
- Обавезу Предузећа за учешће у финансирању зарада особа са инвалидитетом по члану 26. Закона о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом¹⁵ за децембар месец исказану у износу од 276 хиљада динара.

3.3.22. Пасивна временска разграничења

Пасивна временска разграничења исказана су у износу од 4.700 хиљада динара и односе се на:

Табела број 35. Структура пасивних временских разграничења

- у хиљадама динара –

Пасивна временска разграничења	2018. година	2017. година
Обрачунати приходи будућег периода	1.759	2.280
Одложени приходи и примљене донације (Напомена број 3.4.3)	1.893	3.787
Остала пасивна временска разграничења	1.048	8.812
Укупно:	4.700	14.879

Обрачунати приходи будућег периода исказани у износу од 1.759 хиљада динара односе се на укалкулисану камату по отплатним плановима по Уговорима о стамбеним кредитима (Напомена број 3.3.4).

¹⁵„Службени гласник РС“, бр. 36/2009 и 32/2013

Остала пасивна временска разграничења исказана у износу од 1.048 хиљада динара највећим делом, у износу од 949 хиљада динара, односе се на укулкулисане тршкове превоза запослених за месец децембар 2018. године.

3.4. Биланс успеха

3.4.1. Приходи од продаје робе

Приходи од продаје робе су исказани у износу од 12.151.467 хиљада динара и у целости се односе на:

Табела број 36. Структура прихода од продаје робе

- у хиљадама динара -

Приходи од продаје робе	2018. година	2017. година
Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	48.765	
Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	1.109.077	1.231.867
Приходи од продаје робе на иностраном тржишту	10.993.625	17.676.265
Укупно:	12.151.467	18.908.132

3.4.2. Приходи од продаје производа и услуга

Приходи од продаје производа и услуга су исказани у износу од 2.356.300 хиљада динара и у целости се односе на:

Табела број 37. Структура прихода од продаје производа и услуга

- у хиљадама динара -

Приходи од продаје производа и услуга	2018. година	2017. година
Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	226.122	8.093
Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	1.339.917	1.251.837
Приходи од продаје готових производа и услуга на иностраном тржишту	790.261	1.746.287
Укупно:	2.356.300	3.006.217

Налаз: У поступку ревизије је утврђено да је Предузеће у пословним књигама евидентирало приход од пружања услуга и потраживање од купца у иностранству на основу фактуре у износу од 31.006 хиљада динара (противвредност USD 323.640), иако вредност извршене услуге, на основу записника који су потписали Предузеће и прималац услуге износи 19.379 хиљада динара (противвредност USD 202.275,00).

Наведено поступање Предузећа није у складу са параграфом 20 МРС 18 – Приходи и има за последицу исказивање у финансијским извештајима за 2018. годину прецењене приходе од продаје и прецењена потраживања од продаје у износу од 11.627 хиљада динара.

Ризик: Уколико Предузеће не поступа у складу са МРС 18 – Приходи, постоји ризик од погрешног приказивања позиција у финансијским извештајима.

Мере предузете у поступку ревизије: Предузеће је у 2019. години евидентирало смањење потраживања од купаца у иностранству по основу више фактурисане услуге као исправку грешке из ранијих година у износу од 11.627 хиљада динара.

3.4.3. Приходи од премија, субвенција, дотација, донација и сл.

Приходи од премија, субвенција, дотација, донација и сл. исказани у износу од 1.893 хиљада динара односе се на обавезе по основу улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми настале у ранијим годинама (Напомена број 3.3.2).

3.4.4. Други пословни приходи

Други пословни приходи исказани у износу од 62.854 хиљаде динара највећим делом, у износу од 36.685 хиљада динара, односе се на приходе од закупнина (Напомена 3.3.2.3).

3.4.5. Набавна вредност продате робе

Набавна вредност продате робе исказана је у износу од 8.345.668 хиљада динара и проистиче из оствареног спољнотрговинског промета на основу извоза робе у своје име и за свој рачун (Напомена 3.3.5).

3.4.6. Приходи од активирања учинака и робе

У оквиру прихода од активирања учинака и робе који су исказани у износу од 14.177 хиљада динара Предузеће евидентира приход по основу репрезентације у сопственим просторијама.

3.4.7. Повећање вредности залиха недовршених и готових производа и недовршених услуга

Повећање вредности залиха недовршених и готових производа и недовршених услуга исказано је у износу од 1.985.801 хиљада динара (Напомена број 3.3.5).

3.4.8. Трошкови материјала

Табела број 38. Структура трошкова материјала

- у хиљадама динара -

Трошкови материјала	2018. година	2017. година
Трошкови материјала за израду	1.941.407	1.804.814
Трошкови осталог материјала (режијског)	18.742	24.032
Трошкови једнократног отписа алата и инвентара	5.269	6.776
Укупно:	1.965.418	1.835.622

3.4.9. Трошкови горива и енергије

Трошкови горива и енергије исказани су у износу од 53.415 хиљада динара и у целини се односе на:

Табела број 39. Структура трошкова горива и енергије

-у хиљадама динара-

Трошкови горива и енергије	2018. година	2017. година
Трошкови електричне енергије	19.616	22.663
Трошкови топлотне енергије	14.134	13.684
Трошкови горива	19.665	17.130
Укупно:	53.415	53.477

3.4.10. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи

Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи исказани су у укупном износу од 959.687 хиљада динара. Наведени трошкови приказани су табелом:

Табела број 40. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи

-у хиљадама динара-

Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	2018. година	2017. година
Трошкови зарада и накнада зарада (брutto) – запослени у земљи	467.058	482.186
Трошкови зарада и накнада зарада (брutto) – запослени у иностранству	9.192	9.722
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца – запослени у земљи	83.448	86.311
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца–запослени у иностранству	431	431
Трошкови накнада по уговору о делу	17.091	16.052
Трошкови накнада по ауторским уговорима	102.067	99.352
Трошкови накнаде за друге уговоре	5.155	5.452
Трошкови накнаде управном одбору	5.108	4.974
Дневнице за службени пут у земљи и иностранству	51.872	58.057
Трошкови превоза – сл.пут у земљи и иностранству	58.852	57.429
Остале накнаде – сл.пут у земљи и иностранству	134.969	126.624
Отпремнина	7.386	9.456
Остали расходи и накнаде	17.058	16.625
Укупно:	959.687	972.671

Правилником о раду се уређују права, обавезе и одговорности запослених у Предузећу у складу са одредбама Закона о раду. Управни одбор Предузећа је 12. априла 2016. године донео Правилник о раду 7/1 број 569-1, који је 14. априла 2016. године достављен Министарству одбране ради прибављања сагласности Владе Републике Србије. До дана вршења ревизије Предузеће није прибавило сагласност оснивача на Правилник о раду који примењује.

Табела број 41. Структура трошкова зарада и накнада зарада:

-у хиљадама динара-

Опис	2018. година
Зарада за редован рад	270.135
Зарада – службени пут	19.735
Увећана зарада за прековремени рад – бруто	1.320
Увећана зарада на дан празника који није радни дан	643
Увећана зарада за ноћни рад и рад у смени	2.624
Накнада за празник – нерадан дан	14.867
Накнада зарада за годишњи одмор	42.439
Накнада зарада за плаћено одсуство	1.918
Накнада зарада за боловање до 30 дана	12.020
Накнада за неискоришћени годишњи одмор	303
Накнада – војна вежба	45
Боловање 100%	1.918
Стимулација	18.003
Корекција зарада	5.066
Коришћење аута	3.805
Минули рад	21.328
Регрес за коришћење годишњег одмора	33.416
Накнада за топли оброк	17.472
Укупно:	467.058

Налаз: На основу увида у обрачун зарада за 2018. годину и презентовану пратећу документацију утврђено је следеће:

– Основицу за обрачун увећане зараде по основу временаведеног на раду (минулог рада) поред основне зараде за редован рад чинила је и увећана зарада за прековремени рад, рад на дан државног празника, ноћни рад, као и накнаде зараде за време одсуствовања са рада (коришћења годишњег одмора, плаћеног одсуства, одсуствовања на дан празника који је нерадан дан, одазивања на војну вежбу и позив државног органа и за време боловања до 30 дана), што није у складу са чланом 108. став 5. Закона о раду, којим је прописано да је основица за обрачун увећане зараде основна зарада.

– у обрачун накнада зарада за време одсуствовања са рада (за време одсуствовања са рада на дан празника који је нерадан дан, годишњег одмора, плаћеног одсуства), није укључивана стимулација, као део зараде за обављени рад и времеведено на раду, што није у складу чланом 114. Закона о раду, којим је дефинисано да запослени има права на накнаду зараде за време одсуствовања са рада у висини просечне зараде у претходних 12 месеци.

Мера предузета у току ревизије: Предузеће је у току 2019. године извршило исправку обрачуна увећане зараде по основу временаведеног на раду (минулог рада) и накнада зарада за време одсуствовања са рада у складу са Законом о раду.

Трошкови накнада по уговору о делу исказани у износу од 119.158 хиљада динара се односе на радно ангажовање стручних кадрова који учествују у развоју, пројектовању и производњи средстава наоружања и опреме.

Предузеће члановима управног одбора исплаћује накнаду за рад у складу са Одлуком Владе Републике Србије 05 број: 121-11800/2016 од 15. децембра 2016. године и то до износа просечне нето зараде исплаћене у Републици у септембру 2017. године, уз увећање од 20% за председника управног одбора.

Отпремнина исказана у износу од 7.386 хиљада динара односи се на:

– отпремнину за одлазак у пензију исплаћену за двоје запослених у износу од 279 хиљада динара,

– отпремнину за престанак радног односа запосленима који су проглашени технолошким вишаком у износу од 7.107 хиљада динара. Наиме, на основу Извештаја Дирекције за правне и људске ресурсе поводом изјашњења деветоро запослених за добровољно опредељење за престанак радног односа по основу вишка запослених у Предузећу, директор је донео Одлуку број 7/2 1054-1 од 31. октобра 2018. године, којом је утврђена листа запослених којима се одобрава престанак радног односа у Предузећу у складу са пријавом по јавном позиву запосленима од 25. септембра 2018. године за добровољно опредељење за престанак радног односа по основу вишка запослених, уз исплату отпремнине.

Остали расходи и накнаде исказани су у износу од 17.058 хиљада динара и односе се на исплаћену новчану помоћ запосленима у износу од 1.213 хиљада динара, накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада у износу од 11.088 хиљада динара и накнаду трошкова коришћења приватног аутомобила у износу од 4.757 хиљада динара.

3.4.11. Трошкови производних услуга

Табела број 42. Структура трошкова производних услуга

- у хиљадама динара -

Трошкови производних услуга	2018. година	2017. година
Трошкови услуга на изради учинака	885.894	50.377
Трошкови транспортних услуга	905.462	967.400
Трошкови услуга одржавања	46.027	84.115
Трошкови закупнина	20.165	19.197
Трошкови сајмова	189.471	125.312
Трошкови рекламе и пропаганде	20.130	9.538
Трошкови истраживања	475	15.564
Трошкови развоја који се не капитализују	115.611	83.137
Трошкови осталих услуга	1.110.804	1.199.466
Укупно:	3.294.039	2.554.106

Налаз: У пословним књигама Предузећа, у неким случајевима евидентирани су трошкови шпедитерских, односно транспортних услуга и обавезе према добављачима за ове услуге на основу рачуна добављача који не садрже податке о времену извршене услуге. Уз ове рачуне није приложен ни документ којим пружалац услуге потврђује да је услуга транспорта робе извршена. Поједини рачуни евидентирани су у пословним књигама Предузећа пре него што је услуга извршена. Евидентирање трошкова на овај начин није у складу са чланом 8. Закона о рачуноводству којим је прописано да се књижење пословних промена на рачунима имовине, обавеза, капитала, приходима и расходима врши на основу веродостојних рачуноводствених исправа које представљају писани документ о насталој пословној промени који треба да садржи све податке на основу којих се из исправе могу сазнати основ, врста и садржај пословне промене.

Ризик: Евидентрање пословних промена на основу рачуноводствене исправе из које није могуће недвосмислено утврдити садржај пословне промене ствара ризик од неправилног и нетачног евидентирања пословних промена.

Препорука број 15: Препоручује се Предузећу да све пословне промене евидентира на основу веродостојних рачуноводствених исправа у складу са Законом о рачуноводству.

3.4.12. Трошкови амортизације

Трошкови амортизације исказани су у износу од 265.099 хиљада динара.

Табела број 43. Структура трошкова амортизације

- у хиљадама динара -

Трошкови амортизације	2018. година
Трошкови амортизације нематеријалних улагања (Напомена број 3.3.1)	164.632
Трошкови амортизације некретнина, постројења и опреме (Напомена број 3.3.2)	100.467
Укупно:	265.099

3.4.13. Трошкови дугорочних резервисања

Трошкови дугорочних резервисања исказани у износу од 289 хиљада динара у целини се односе на евидентирање ефекта обрачуна резервисања за отпремнине запослених приликом одласка у пензију према Извештају о обрачуна садашње вредности отпремнина за одлазак у пензију на дан 31. децембар 2018. године овлашћеног актуара.

3.4.14. Нематеријални трошкови

Нематеријални трошкови исказани су у износу од 1.657.197 хиљада динара и у целини се односе се на:

Табела број 44. Структура нематеријалних трошкова

- у хиљадама динара -

Нематеријални трошкови	2018. година	2017. година
Трошкови непроизводних услуга	1.093.183	789.168
Трошкови репрезентације	59.796	51.827
Трошкови премија осигурања	53.183	61.048
Трошкови платног промета	181.377	201.317
Трошкови чланарина	2.298	2.441
Трошкови пореза	232.661	188.664
Трошкови доприноса	1.046	933
Остали нематеријални трошкови	33.653	38.023
Укупно:	1.657.197	1.333.421

Налаз: Предузеће је у 2018. години у оквиру нематеријалних трошкова евидентирало трошкове консултантских услуга у износу од 159.532 хиљаде динара (противвредност EUR 1.348.487) који су настали у 2017. години сагласно уговору закљученом са консултантом, према коме је обавеза Предузећа за консултанску накнаду у износу од 159.759 хиљаде динара настала наплатом накнаде у 2017. години за извршене услуге од привредног друштва са којим је Предузеће закључило уговор о регулисању међусобних односа у вези продајног уговора закљученог између привредног друштва и инокупца.

Наведено поступање није у складу са чланом 19. Закона о рачуноводству и параграфима 27 и 28 МРС 1 – Презентација финансијских извештаја и има за последицу прецењене нематеријалне трошкове у износу од 159.532 хиљаде динара, потцењене позитивне курсне разлике у износу од 227 хиљада динара и прецењен финансијски резултат из ранијих година у износу од 159.759 хиљада динара односно Предузеће је у 2017. години исказало добитак пре опорезивања више у износу од 159.759 хиљада динара, а у 2018. години мање за 159.532 хиљаде динара.

Ризик: Уколико Предузеће не поступа у складу са Законом о рачуноводству и МРС 1 – Презентација финансијских извештаја, постоји ризик од погрешног приказивања позиција у финансијским извештајима.

Препорука број 16: Препоручује се Предузећу, да поступи у складу са Законом о рачуноводству и МРС 1 – Презентација финансијских извештаја.

Налаз: Предузеће је у 2017. години, на основу фактуре добављача, евидентирало обавезе према добављачу за консултантске услуге и нематеријалне трошкове у износу од 30.322 хиљаде динара (противвредност USD 299.999,87), што није у складу са консултантским уговором закљученим у 2017. години (у даљем тексту: Уговор), по коме су тек у 2018. години настале обавезе према консултанту и нематеријални трошкови у износу од 25.064 хиљаде динара (противвредност USD 242.427,20).

У Уговору је наведено да ће укупан износ уговорене накнаде за извршене услуге консултанта, везане за купородајни уговор који је Предузеће закључило са инокупцем, бити плаћен од стране Предузећа, пропорционално испорукама, након наплате од инокупца за сваку испоруку робе. Предузеће је у 2018. години испоручило робу у вредности од USD 3.962.000 од које је наплаћено USD 1.079.650,00, на основу чега је тек у 2018. години настао

трошак као и обавеза Предузећа према консултанту за плаћање накнаде у износу од 25.064 хиљаде динара (противвредност USD 242.427,20).

Евидентирањем трошкова за консултанске услуге супротно члану 19. Закона о рачуноводству, параграфима 27. и 28. МРС 1 - Презентација финансијских извештаја и признавањем обавеза супротно одредбама закљученог уговора, Предузеће је потценило резултат из ранијих година у износу од 30.322 хиљаде динара, потценило нематеријалне трошкове у 2018. години у износу од 25.064 хиљаде динара и признало обавезе у већем износу за 5.258 хиљаде динара.

Ризик: Уколико Предузеће не поступа у складу са уговорима, у складу са Законом о рачуноводству и МРС 1 - Презентација финансијских извештаја, постоји ризик од погрешног приказивања позиција у финансијским извештајима и постоји ризик од доношења штете Предузећу.

Препорука број 17: Препоручује се Предузећу, да поступа у складу са закљученим уговором и у складу са Законом о рачуноводству и МРС 1 - Презентација финансијских извештаја.

3.4.15. Финансијски приходи

Табела број 45. Структура финансијских прихода

- у хиљадама динара -

Финансијски приходи	2018. година	2017. година
Финансијски приходи од повезаних лица и остали финансијски приходи	223.735	257.021
Приходи од камата (од трећих лица)	6.192	25.505
Позитивне курсне разлике и позитивни ефекти валутне клаузуле (према трећим лицима)	716.408	3.433.175
Укупно:	946.335	3.715.701

Финансијски приходи од повезаних лица и остали финансијски приходи исказани су у износу од 223.735 хиљада динара највећим делом се односе на камату по основу одобрених краткорочних позајмица (Напомена број 3.3.9), као и на износ од 17.616 хиљада динара који представља разлику између вредности потраживања која су предмет уступања потраживања по основу уговора о уступању потраживања и накнаде коју Предузеће плаћа за потраживање које стиче уговорима о уступању потраживања (Напомена број 3.3.7 – Потраживања из специфичних послова).

Приходи од камата (од трећих лица) исказани су у износу од 6.192 хиљада динара и највећим делом се односе на камате обрачунате по основу краткорочних позајмица.

Позитивне курсне разлике и позитивни ефекти валутне клаузуле (према трећим лицима) исказани су у износу од 716.408 хиљада динара и односе се на: Реализоване курсне разлике у износу од 209.188 хиљада динара, Нереализоване курсне разлике у износу од 418.726 хиљада динара и на Ефекте од валутне клаузуле у износу од 88.494 хиљада динара.

3.4.16. Финансијски расходи

Табела број 46. Структура финансијских расхода

- у хиљадама динара -

Финансијски расходи	2018. година	2017. година
Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима	16.230	181.343
Расходи камата	246.714	195.520
Негативне курсне разлике и негативни ефекти валутне клаузуле (према трећим лицима)	753.411	2.961.324
Укупно:	1.016.355	3.338.187

Расходи камата исказани у износу од 246.714 хиљада динара, односе се на расходе камате по краткорочним и дугорочним кредитима (Напомена 3.3.16 и 3.3.18).

Негативне курсне разлике и негативни ефекти валутне клаузуле (према трећим лицима) исказани су у износу од 753.411 хиљада динара и односе се на: реализоване курсне разлике у износу од 282.164 хиљада динара, нереализоване курсне разлике у износу од 442.191 хиљада динара и на расходе по валутној клаузули у износу од 29.056 хиљада динара.

3.4.17. Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха

Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха исказани су у износу од 385.379 хиљада динара односе се на наплаћена обезвређена потраживања од купаца у земљи и иностранству и датих аванса (Напомена број 3.3.6):

Табела број 47. Преглед прихода од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха

-у хиљадама динара-

Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	2018. година
Приходи од усклађивања потраживања од купаца у земљи	63.764
Приходи од усклађивања потраживања од купаца у иностранству	320.462
Приходи од усклађивања потраживања од зависних правних лица	748
Приходи од усклађивања потраживања из специфичних послова	24
Приходи од усклађивања потраживања од датих аванса	381
Укупно:	385.379

3.4.18. Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха

Табела број 48. Преглед расхода од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха

- у хиљадама динара -

Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	2018. година
Обезвређење потраживања од купаца у земљи	44.759
Обезвређење потраживања од купаца у иностранству	141.133
Укупно:	185.892

3.4.19. Остали приходи

Табела број 49. Структура осталих прихода

- у хиљадама динара -

Остали приходи	2018. година	2017. година
Добици од продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	1.675	2.136
Вишкови залиха материјала	68.421	42.058
Наплаћена отписана потраживања	111.725	119.592
Приходи по основу ефеката уговорене заштите од ризика	93	730
Приходи од смањења обавеза (Напомена 3.3.16 – Дугорочне обавезе)	2.170.801	248.368
Приходи од укидања дугорочних резервисања	9.148	730.495
Остали непоменути приходи	530.315	70.544
Приходи од усклађивања вредности некретнина, постројења и опреме (Позитивни ефекти промене фер вредности инвестиционих некретнина)	427.865	
Укупно:	3.320.043	1.213.923

Вишкови залиха материјала исказани у износу од 68.421 хиљада динара и у целости се односи на вишкове залиха утврђене ванредним пописом према Извештају Комисије за ванредни попис сировина, полупроизвода, готових производа и робе у власништву Предузећа са стањем на дан 30. априла 2018. године.

3.4.20. Остали расходи

Остали приходи исказани су у износу од 313.006 хиљада динара и односе се на:

Табела број 50. Преглед осталих расхода

- у хиљадама динара -

Остали расходи	2018. година	2017. година
Губици по основу расходања и продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	231	148
Мањкови	14	
Расходи по основу директних отписа потраживања	220	12.513
Расходи по основу расходања залиха материјала и робе	2.803	5.733
Остали непоменути расходи	298.407	251.106
Обезвређење некретнина, постројења и опреме (Негативни ефекти промене фер вредности непокретности)	11.331	
Обезвређење залиха материјала и робе		230.700
Укупно:	313.006	500.200

Остали непоменути расходи исказани у износу од 298.407 хиљада динара односе се највећим делом на пенале због кашњења у испоруци робе у износу од 220.836 хиљада динара и на расходе по основу датих донација по више закључених уговора о донацији у износу од 48.492 хиљаде динара.

3.4.21. Нето добитак пословања које се обуставља, ефекти/расходи промене рачуноводствене политике и исправка грешака из ранијих периода

Табела број 51. Нето добитак пословања које се обуставља, ефекти промене рачуноводствене политике и исправке грешака из ранијих периода

- у хиљадама динара -

Нето добитак пословања које се обуставља, ефекти промене рачуноводствене политике и исправке грешака из ранијих периода	2018. година
Приходи по основу исправки грешака из ранијих година које нису материјално значајне	137.503
Расходи по основу исправки грешака из ранијих година које нису материјално значајне	135.235
Укупно:	2.268

Приходи по основу исправке грешке из ранијих година исказани у износу од 137.503 хиљаде динара највећим делом се односе на исправку књижења по основу грешке у евидентирању вредности краткорочних позајмица у ранијим годинама које су биле предмет конверзије потраживања у 2018. години у капитал зависног правног лица у износу од 65.661 хиљаде динара.

Расходи исправке грешака из ранијих година су исказани у износу од 135.235 хиљаде динара и највећим делом се односе на евидентирани трошкове који су настали у ранијем периоду.

3.4.22. Нето добитак

Нето добитак је исказан у износу од 2.615.743 хиљада динара.

Табела број 52. Нето добитак

- у хиљадама динара -

Нето добитак	2018. година
Добитак пре опорезивања	3.170.452
Порески расход периода	491.335
Одложени порески расход периода	63.374
Нето добитак	2.615.743

Друштво је у извештајном периоду остварило нето добитак у износу од 2.615.743 хиљаде динара, као разлику укупних прихода у износу 21.361.752 хиљаде динара и укупних расхода у износу 18.191.300 хиљаде динара, пореских расхода периода у износу од 491.335 хиљаде динара и одложених пореских расхода периода у износу од 63.374 хиљаде динара.

3.5. Извештај о осталом резултату

У складу са чланом 2. Закона о рачуноводству и параграфом 7 МРС 1 – Презентација финансијских извештаја, Извештај о осталом резултату треба да пружи информације о укупном нето свеобухватном добитку или губитку за извештајни период, а његову структуру чине ставке прихода и расхода (укључујући и рекласификације услед кориговања) које нису признате у Билансу успеха. Компоненте осталог резултата чине ставке које се, према захтевима појединих МСФИ, признају у оквиру капитала.

3.6. Извештај о променама на капиталу

У складу са чланом 2. Закона о рачуноводству и МРС 1 – Презентација финансијских извештаја, пружа информације о променама на капиталу правних лица током извештајног периода.

3.7. Извештај о токовима готовине

У складу са чланом 2. Закона о рачуноводству и МРС 7 – Извештај о токовима готовине, Извештај о токовима готовине треба да пружи информације о променама готовине и готовинских еквивалената током извештајног периода, засебно приказујући токове готовине из пословних активности, инвестиционих активности и активности финансирања.

Извештај о токовима готовине приказје токове готовине из пословних активности, инвестиционих активности и активности финансирања за извештајни период.

3.8. Напомене уз финансијске извештаје

У складу са МРС 1 – Презентација финансијских извештаја, параграф 112 и чланом 2. Закона о рачуноводству, Напомене уз финансијске извештаје треба да пруже информације о основама за састављање финансијских извештаја, примењеним рачуноводственим политикама, додатним подацима који нису презентовани у финансијским извештајима, а доприносе бољем разумевању истих, као и другим подацима који су прописани у појединим МРС/МСФИ којима су за одређене позиције финансијских извештаја наведене и прописане информације које је Предузеће дужно да обелодани.

4. Потенцијалне обавезе и Судски спорови

У поступку ревизије, од стране Предузећа је презентован преглед судских спорова који су у току, са стањем на дан 31. децембар 2018. године.

У току је шест судских поступака у којима је Предузеће тужена страна, пет поступака пред домаћим судовима и један пред Привредним судом Црне Горе. Пред домаћим привредним судом води се поступак ради испуњења уговора у коме је вредност спора USD 7.211.393,80. Пред домаћим судовим опште надлежности води се један поступак ради наплате дуга у износу од 2.799.162,00 динара, један ради накнаде штете у износу од 555 хиљада динара, један ради наплате закупнине у вредности од EUR 57.284,96 и један поступак ради поништаја решења о отказу уговора о раду. Пред привредним судом Црне Горе у току је један поступак ради проглашења извршења недопуштеним.

Предузеће води три поступка у својству тужиоца, један је у стању мировања а два су активна. Пред Међународном трговинском комором у Паризу у току је поступак ради наплате дуга у износу од GBP 22.922.755,00 а пред основним судом у Подгорици у току је поступак ради поништаја уговора. У стању мировања је поступак ради наплате дуга у износу од USD 13.028.589,00.

У својству извршног повериоца Предузеће води два извршна поступка у Црној Гори ради наплате дуга досуђеног правоснажним пресудама у укупној вредности од 5.524.050,00 USD.

Предузеће је, као солидарни/заложни дужник, једна од уговорних страна које су 26. децембра 2016. године закључиле Уговор о дугорочној кредитној линији којим банка одобрава корисницима дугорочну кредитну револвинг линију у износу од EUR 30.000.000,00. Наведеним уговором, солидарни дужници, у својству јемаца–платца, гарантују банци за све обавезе корисника по основу овог уговора до потпуног испуњења истих као и да банка може испуњење било које од обавеза из овог уговора захтевати било од корисника било од солидарних дужника или од свих дужника у исто време.

Предузеће је 12. августа 2016. године са банком закључило Уговор о солидарном јемству којим Предузеће (као Јемац), приступа у целости укупним обавезама, и то све до коначне отплате истих, које по главном дугу, накнадама, другим трошковима има дужник на основу Уговора о издавању гаранције од 12. августа 2016. године у износу од EUR 4.496.480,11. Наведеним уговором Предузеће се обавезује да банци (као гаранту) као јемац платца, испуни у целости обавезу за коју јемчи, у име и за рачун дужника за случај да дужник уредно не измири укупне обавезе које има према гаранту по основу Уговора о издавању гаранције.

Предузеће је 2. јула 2018. године закључило Уговор о јемству са банком, којим се Предузеће (као јемац – платца) обавезује банци да ће платити пуноважну и доспелу обавезу дужника насталу из Уговора о издавању гаранције од 2. јула 2018. године у износу од 45.768 хиљада динара закљученог између банке и дужника, са припадајућим каматама и трошковима из наведеног уговора, те евентуалним порезима у складу са позитивним прописима, као и из свих будућих евентуално припадајућих анекса наведеног уговора.

Предузеће је са банком закључило 21. септембра 2018. године Уговор о јемству и 3. октобра 2018. године Анекс уговора, којим се Предузеће (као јемац – платца), обавезује банци да ће платити пуноважну и доспелу обавезу дужника насталу из Уговора о издавању гаранције од 17. септембра 2018. године у износу од 27.303 хиљаде динара закљученог између банке и Дужника, са припадајућим каматама и трошковима из наведеног Уговора, те евентуалним порезима у складу са позитивним прописима, као и из свих будућих евентуално припадајућих анекса наведеног уговора.

Предузеће је 15. октобра 2018. године са банком закључило Уговор о солидарном јемству којим се Предузеће (као јемац), обавезује банци као повериоцу, да исплати све доспеле обавезе дужника на основу Уговора о вишенаменском кредитном лимиту од 5. септембра 2018. године у износу од EUR 5.000.000,00. Предузеће се, као јемац обавезује да на први позив банке и без одлагања, у целости исплати све обавезе из наведеног уговора, уколико их не исплати дужник.

5. Накнадни догађаји настали између датума финансијских извештаја и датума извештаја ревизора

Није било накнадних догађаја насталих између датума финансијских извештаја и датума извештаја ревизора.

6. Друга питања у поступку ревизије

Иако циљ ове ревизије није био давање мишења о усклађености пословања, вршењем ревизије финансијских извештаја утврдили смо следеће неправилности:

1. Законом о јавном предузећу „Југоимпорт–СДПР“ прописано је да су органи Предузећа: управни одбор, директор и надзорни одбор. Конституисани органи Предузећа су управни одбор и директор, док надзорни одбор није конституисан.

2. Управни одбор Предузећа је 12. априла 2016. године донео Правилник о раду 7/1 број 569-1, који је 14. априла 2016. године доставило Министарству одбране ради прибављања сагласности Владе Републике Србије, коју није добило до дана вршења ревизије.

3. Приликом обрачуна увећане зараде по основу времена проведеног на раду (минулог рада) примењиван је коефицијент 0,5% који је већи од коефицијента дефинисаног Законом о раду, односно примењиван је коефицијент дефинисан Правилником о раду број 7/1 број 569-1 од 14. априла 2016.године, на који Предузеће није добило сагласност оснивача до дана вршења ревизије, што није у складу са чланом 3. став 7. и чланом 8. Закона о раду.

Правилником о организацији и систематизацији радних места у Јавном предузећу „Југоимпорт–СДПР“ који је донео Управни одбор Предузећа 25. децембра 2015. године (у даљем тексту: Правилник о систематизацији), утврђена је организациона структура Предузећа, делокруг организационих јединица, лица са посебним овлашћењима и одговорностима, радна места по организационим јединицама, степен и врста стручне спреме, потребно радно искуство и потребни захтеви које запослени треба да успуњавају за распоређивање за утврђена радна места, али није утврђен опис послова, већ је наведено да директор посебним актом утврђује опис послова сваког радног места који је саставни део тог правилника, што није у складу са чланом 24. став 2.и став 4. Закона о раду, чланом 10. Закона о јавном предузећу „Југоимпорт–СДПР“ и чланом 9. Статута Предузећа. Директор је 31. децембра 2015. године донео Одлуку број 1624-2 којом је утврдио описе послова радних места у Предузећу.

ПРИЛОГ III

**ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА ЈУГОИМПОРТ – СДПР,
БЕОГРАД (НОВИ БЕОГРАД) ЗА 2018. ГОДИНУ**

САДРЖАЈ

---

1. БИЛАНС СТАЊА	76
2. БИЛАНС УСПЕХА	81
3. ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ	84
4. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ	86
5. ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ	88

Образац 1

1. БИЛАНС СТАЊА
на дан 31.12.2018. године

-у хиљадама динара-

Позиција	Напомена	Текућа година	Претходна година	
			Крајње стање 31.12.2017.	Почетно стање 1.1.2017.
АКТИВА				
А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ				
Б. СТАЛНА ИМОВИНА		15.726.165	12.693.597	12.294.735
I. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА	3.3.1.	1.525.992	1.468.728	1.047.032
1. Улагања у развој				
2. Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала права		247.809	248.300	264.671
3. Гудвил				
4. Остала нематеријална имовина				
5. Нематеријална имовина у припреми		687.856	611.000	373.603
6. Аванси за нематеријалну имовину		590.327	609.428	408.758
II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА	3.3.2.	6.803.726	5.972.059	6.048.372
1. Земљиште				
2. Грађевински објекти		3.537.864	3.200.344	3.274.359
3. Постројења и опрема		209.190	223.947	204.526
4. Инвестиционе некретнине		1.169.649	741.785	741.785
5. Остале некретнине, постројења и опрема		123	123	123
6. Некретнине, постројења и опрема у припреми		1.884.074	1.799.952	1.818.588
7. Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми		2.826	5.908	8.991
8. Аванси за некретнине, постројења и опрему				
III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА				
1. Шуме и вишегодишњи засади				
2. Основно стадо				
3. Биолошка средства у припреми				
4. Аванси за биолошка средства				
IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ	3.3.3.	7.385.178	5.241.816	5.187.873
1. Учешћа у капиталу зависних правних лица		6.376.481	3.076.972	2.901.556
2. Учешћа у капиталу придружених правних лица и заједничким подухватима		663.458	663.458	616.068
3. Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају		120.659	84.907	60.243
4. Дугорочни пласмани матичним и зависним правним лицима		163.634	1.347.818	1.299.509

Позиција	Напомена	Текућа година	Претходна година	
			Крајње стање 31.12.2017.	Почетно стање 1.1.2017.
5. Дугорочни пласмани осталим повезаним правним лицима				
6. Дугорочни пласмани у земљи				
7. Дугорочни пласмани у иностранству				
8. Хартије од вредности које се држе до доспећа				
9. Остали дугорочни финансијски пласмани		60.946	68.661	310.497
V. ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА	3.3.4.	11.269	10.994	11.458
1. Потраживања од матичног и зависних правних лица				
2. Потраживања од осталих повезаних лица				
3. Потраживања по основу продаје на робни кредит				
4. Потраживања за продају по уговорима о финансијском лизингу				
5. Потраживања по основу јемства				
6. Спорна и сумњива потраживања		11.269	10.994	11.458
7. Остала дугорочна потраживања				
В. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА				
Г. ОБРТНА ИМОВИНА		30.826.913	28.759.144	30.692.062
I. ЗАЛИХЕ	3.3.5.	13.875.817	14.212.079	11.761.357
1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар		2.334.245	2.351.797	1.922.592
2. Недовршена производња и недовршене услуге		5.701.564	3.575.274	2.102.614
3. Готови производи				
4. Роба		1.907.853	2.671.717	3.233.389
5. Стална средства намењена продаји				
6. Плаћени аванси за залихе и услуге		3.932.155	5.613.291	4.502.762
II. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ	3.3.6.	5.875.135	2.891.794	5.859.160
1. Купци у земљи - матична и зависна правна лица		1.294.572	1.243.295	1.166.606
2. Купци у иностранству - матична и зависна правна лица				
3. Купци у земљи - остала повезана правна лица				
4. Купци у иностранству - остала повезана правна лица				
5. Купци у земљи		729.846	36.321	40.324
6. Купци у иностранству		3.850.717	1.612.178	4.652.230
7. Остала потраживања по основу продаје				
III. ПОТРАЖИВАЊА ИЗ СПЕЦИФИЧНИХ ПОСЛОВА	3.3.7.	277.809	236.181	61.379
IV. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА	3.3.8.	681.700	523.453	224.826

Позиција	Напомена	Претходна година		
		Текућа година	Крајње стање 31.12.2017.	Почетно стање 1.1.2017.
V. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА КОЈА СЕ ВРЕДНУЈУ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА				
VI. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ	3.3.9.	4.476.146	4.850.826	3.810.669
1. Краткорочни кредити и пласмани - матична и зависна правна лица		4.304.015	4.762.040	3.530.306
2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана правна лица				
3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи		172.131	88.786	280.363
4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству				
5. Остали краткорочни финансијски пласмани				
VII. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА	3.3.10.	5.048.732	5.147.318	8.222.569
VIII. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	3.3.11.	196.515	352.476	85.524
IX. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	3.3.12.	395.059	545.017	666.578
Д. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА		46.553.078	41.452.741	42.986.797
Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА ПАСИВА	3.3.13.	35.202.757	38.598.438	36.460.383
А. КАПИТАЛ	3.3.14.	18.113.049	16.705.134	12.168.421
I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ		4.182.059	4.182.059	3.016.973
1. Акцијски капитал				
2. Удели друштва с ограниченом одговорношћу				
3. Улози				
4. Државни капитал		4.182.059	4.182.059	3.016.973
5. Друштвени капитал				
6. Задружни удели				
7. Емисиона премија				
8. Остали основни капитал				
II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ				
III. ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ				
IV. РЕЗЕРВЕ		8.790.623	2.707.923	2.532.506
V. РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ ПО ОСНОВУ РЕВАЛОРИЗАЦИЈЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ, НЕКРЕТНИНА, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМЕ		1.871.764	1.642.769	1.642.769
VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА		198.386	162.633	90.580

Позиција	Напомена	Претходна година		
		Текућа година	Крајње стање 31.12.2017.	Почетно стање 1.1.2017.
(потражна салда рачуна групе 33 осим 330)				
VII. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (дуговна салда рачуна групе 33 осим 330)		12.233	18.577	9.086
VIII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0418+0419)		3.082.450	8.028.327	4.894.679
1. Нераспоређени добитак ранијих година		466.707	4.894.679	466.707
2. Нераспоређени добитак текуће године		2.615.743	3.133.648	4.427.972
IX. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ				
X. ГУБИТАК				
1. Губитак ранијих година				
2. Губитак текуће године				
Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ (0425 + 0432)	3.3.15.	7.402.120	6.913.097	10.588.306
I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА		1.081.831	1.087.886	2.134.406
1. Резервисања за трошкове у гарантном року				
2. Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава				
3. Резервисања за трошкове реструктурирања				
4. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених		34.054	40.109	29.114
5. Резервисања за трошкове судских спорова				188.736
6. Остала дугорочна резервисања		1.047.777	1.047.777	1.916.556
II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ		6.320.289	5.825.211	8.453.900
1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал				
2. Обавезе према матичним и зависним правним лицима				
3. Обавезе према осталим повезаним правним лицима				
4. Обавезе по емитованим хартијама од вредности у периоду дужем од годину дана				
5. Дугорочни кредити и зајмови у земљи		3.545.838	1.053.091	1.646.297
6. Дугорочни кредити и зајмови у иностранству				
7. Обавезе по основу финансијског лизинга				
8. Остале дугорочне обавезе		2.774.451	4.772.120	6.807.603
В. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	3.3.17.	469.950	366.165	400.738
Г. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ		20.567.959	17.468.345	19.829.332

Позиција	Напомена	Текућа година	Претходна година	
			Крајње стање 31.12.2017.	Почетно стање 1.1.2017.
I. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ	3.3.18.	2.840.627	4.175.248	1.720.797
1. Краткорочни кредити од матичних и зависних правних лица				
2. Краткорочни кредити од осталих повезаних правних лица				
3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи		2.840.627	4.175.248	1.720.797
4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству				
5. Обавезе по основу сталних средстава и средстава обустављеног пословања намењених продаји				
6. Остале краткорочне финансијске обавезе				
II. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	3.3.19.	11.018.610	7.975.536	11.160.509
III. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА	3.3.20.	5.071.681	5.160.730	5.743.861
1. Добављачи - матична и зависна правна лица у земљи		458.571	1.039.364	613.083
2. Добављачи - матична и зависна правна лица у иностранству				
3. Добављачи - остала повезана правна лица у земљи				
4. Добављачи - остала повезана правна лица у иностранству				
5. Добављачи у земљи		2.725.749	2.534.017	3.516.841
6. Добављачи у иностранству		1.872.242	1.572.037	1.600.008
7. Остале обавезе из пословања		15.119	15.312	13.929
IV. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	3.3.21.	1.526.822	61.142	406.357
V. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ			35	
VI. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ	3.3.22.	105.519	80.775	782.368
VII. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	3.3.23.	4.700	14.879	15.440
Д. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА				
Ђ. УКУПНА ПАСИВА		46.553.078	41.452.741	42.986.797
Е. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА		35.202.757	38.598.438	36.460.383

Образац 2

2. БИЛАНС УСПЕХА

за период од 01.01.2018. до 31.12.2018. године

-у хиљадама динара-

Позиција	Напомена	И з н о с	
		Текућа година	Претходна година
ПРИХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА			
А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ		14.572.514	21.977.657
I. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ	3.4.1.	12.151.467	18.908.132
1. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту		48.765	
2. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту			
3. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту			
4. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту			
5. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту		1.109.077	1.231.867
6. Приходи од продаје робе на иностраном тржишту		10.993.625	17.676.265
II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА	3.4.2.	2.356.300	3.006.217
1. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту		226.170	8.093
2. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту			
3. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту			
4. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту			
5. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту		1.339.870	1.251.837
6. Приходи од продаје готових производа и услуга на иностраном тржишту		790.260	1.746.287
III. ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА, СУБВЕНЦИЈА, ДОТАЦИЈА, ДОНАЦИЈА И СЛ.	3.4.3.	1.893	1.893
IV. ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	3.4.4.	62.854	61.415
РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА			
Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ		14.540.834	17.110.798
I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	3.4.5.	8.345.668	11.563.456
II. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	3.4.6.	14.177	16.981

Позиција	Напомена	И з н о с	
		Текућа година	Претходна година
III. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	3.4.7.	1.985.801	1.415.578
IV. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА			
V. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА	3.4.8.	1.965.418	1.835.622
VI. ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	3.4.9.	53.415	53.477
VII. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ	3.4.10.	959.687	972.671
VIII. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	3.4.11.	3.294.039	2.554.106
IX. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	3.4.12.	265.099	229.099
X. ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА	3.4.13.	289	1.505
XI. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	3.4.14.	1.657.197	1.333.421
V. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК		31.680	4.866.859
Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК			
Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ		946.335	3.715.701
I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ОД ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	3.4.15.	223.735	257.021
1. Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица		223.735	257.021
2. Финансијски приходи од осталих повезаних правних лица			
3. Приходи од учешћа у добитку придружених правних лица и заједничких подухвата			
4. Остали финансијски приходи			
II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА (ОД ТРЕЋИХ ЛИЦА)		6.192	25.505
III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)		716.408	3.433.175
Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ		1.016.355	3.338.187
I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	3.4.16.	16.230	181.343
1. Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима		16.230	181.343
2. Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима			
3. Расходи од учешћа у губитку придружених правних лица и заједничких подухвата			
4. Остали финансијски расходи			
II. РАСХОДИ КАМАТА (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)		246.714	195.520
III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)		753.411	2.961.324
Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1032 - 1040)			377.514

Позиција	Напомена	И з н о с	
		Текућа година	Претходна година
Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1040 - 1032)		70.020	
З. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	3.4.17.	385.379	25.134
И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	3.4.18.	185.892	1.938.624
Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	3.4.19.	3.320.043	1.213.923
К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	3.4.20.	313.006	500.200
Л. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		3.168.184	4.044.606
Љ. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА			
М. НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	3.4.21.	2.268	
Н. НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, РАСХОДИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА			121.333
Њ. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		3.170.452	3.923.273
О. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА			
П. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК			
І. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА		491.335	824.208
ІІ. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА		63.374	
ІІІ. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА			34.583
Р. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА			
С. НЕТО ДОБИТАК	3.4.22.	2.615.743	3.133.648
Т. НЕТО ГУБИТАК			
І. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА			
ІІ. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ			
ІІІ. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ			
1. Основна зарада по акцији			
2. Умањена (разводњена) зарада по акцији			

Образац 3

3. ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

за период од 01.01.2018. до 31.12.2018. године

-у хиљадама динара-

ПОЗИЦИЈА	Износ	
	Текућа година	Претходна година
2	5	6
А. НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА		
I. НЕТО ДОБИТАК (АОП 1064)	2.615.743	3.133.648
II. НЕТО ГУБИТАК (АОП 1065)		
Б. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК		
а) Ставке које неће бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима		
1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме		
а) повећање ревалоризационих резерви		
б) смањење ревалоризационих резерви		
2. Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања		
а) добици	6.344	
б) губици		9.491
3. Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала		
а) добици		
б) губици		
4. Добици или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштава		
а) добици		
б) губици		
б) Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима		
1. Добици или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања		
а) добици		
б) губици		
2. Добици или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање		
а) добици		
б) губици		
3. Добици или губици по основу инструмената заштите ризика (хеџинга) новчаног тока		
а) добици		
б) губици		
4. Добици или губици по основу хартија од вредности расположивих за продају		
а) добици	35.752	72.053
б) губици		

I. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК	42.096	62.562
II. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК		
III. ПОРЕЗ НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА		
IV. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК	42.096	62.562
V. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК		
В. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА		
I. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК	2.657.839	3.196.210
II. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК		
Г. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК	2.657.839	3.196.210
1. Приписан већинским власницима капитала		
2. Приписан власницима који немају контролу		

Образац 4

4. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

за период од 1. јануара до 31. децембра 2018. године

-у хиљадама динара-

Позиција	Текућа година	Претходна година
А. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ		
I. Приливи готовине из пословних активности (1 до 3)	18.573.377	27.284.620
1. Продаја и примљени аванси	18.474.406	24.846.773
2. Примљене камате из пословних активности	800	18.799
3. Остали приливи из редовног пословања	98.171	2.419.048
II. Одливи готовине из пословних активности (1 до 5)	17.944.541	30.059.095
1. Исплате добављачима и дати аванси	16.005.871	27.162.141
2. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	671.115	702.542
3. Плаћене камате	266.765	204.597
4. Порез на добитак	546.652	1.763.794
5. Одливи по основу осталих јаваних прихода	454.138	226.021
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I-II)	628.836	0
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II-I)	0	2.774.475
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА		
I. Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)	3.107	37.351
1. Продаја акција и удела (нето приливи)	0	
2. Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3.107	2.395
3. Остали финансијски пласмани (нето приливи)		
4. Примљене камате из активности инвестирања		7.399
5. Примљене дивиденде		27.557
II. Одливи готовине из активности инвестирања (1 од 3)	1.899.106	2.040.757
1. Куповина акција и дивиденди		
2. Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	220.322	741.101
3. Остали финансијски пласмани (нето одливи)	1.678.784	1.299.656
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I-II)	0	0
IV. Нето одливи готовине из активности инвестирања (II-I)	1.895.999	2.003.406
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА		
I. Приливи готовине из активности финансирања (1 до 5)	2.495.779	3.195.606
1. Увећање основног капитала		1.171.906
2. Дугорочни кредити (нето приливи)	2.495.779	
3. Краткорочни кредити (нето приливи)		2.023.700
4. Остале дугорочне обавезе		
5. Остале краткорочне обавезе		
II. Одливи готовине из активности финансирања (1 до 6)	1.326.473	1.163.447
1. Откуп сопствених акција и удела		
2. Дугорочни кредити (одливи)		
3. Краткорочни кредити (одливи)	1.326.473	
4. Остале обавезе (одливи)		1.163.447
5. Финансијски лизинг		

6. Исплаћене дивиденде		
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (I-II)	1.169.306	2.032.159
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (II-I)	0	0
Г. СВЕГА ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (401+413+425)	21.072.263	30.517.577
Д. СВЕГА ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (405+419+431)	21.170.120	33.263.299
Ђ. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (440-441)	0	0
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (441-440)	97.857	2.745.722
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	5.147.318	8.222.569
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	2.407	17.076
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3.136	346.605
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (442-443+444+445-446)	5.048.732	5.147.318

Образац 5

5. ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

за период од 01.01.2018. до 31.12.2018. године

-у хиљадама динара-

ОПИС	Основни капитал	Резерве	Нераспоређени добитак	Ревалоризационе резерве	Актуарски добици	Компоненте осталог резултата	Укупан капитал
Почетно стање на дан 01.01.							
а) дуговни салдо рачуна					9.086		12.168.421
б) потражни салдо рачуна	3.016.973	2.532.506	4.894.679	1.642.769		90.580	
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика							
а) исправке на дуговних страна рачуна							
б) исправке на потражној страни рачуна							
Кориговано почетно стање на дан 01.01.							
а) кориговани дуговни салдо рачуна					9.086		12.168.421
б) кориговани потражни салдо рачуна	3.016.973	2.532.506	4.894.679	1.642.769		90.580	
Промене у _____ претходној години							
а) промет на дуговној страни рачуна					9.491		4.536.713
б) промет на потражној страни рачуна	1.165.086	175.417	3.133.648			72.053	
Стање на крају претходне године 31.12.							
а) дуговни салдо рачуна					18.577		16.705.134
б) потражни салдо рачуна	4.182.059	2.707.923	8.028.327	1.642.769		162.633	
Исправка материјално значајних							

ОПИС	Основни капитал	Резерве	Нераспоређени добитак	Ревалоризационе резерве	Актуарски добици	Компоненте осталог резултата	Укупан капитал
грешака и промена рачуноводствених политика							
а) исправке на дуговних страна рачуна							
б) исправке на потражној страни рачуна							
Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. __							
а) кориговани дуговни салдо рачуна					18.577		16.705.134
б) кориговани потражни салдо рачуна	4.182.059	2.707.923	8.028.327	1.642.769		162.633	
Промене у _____ текућој години							
а) промет на дуговој страни рачуна			7.561.620	40.435			1.407.915
б) промет на потражној страни рачуна		6.082.700	2.615.743	269.430	6.344	35.753	
Стање на крају текуће године 31 _____							
а) дуговни салдо рачуна					12.233		18.113.049
б) потражни салдо рачуна	4.182.059	8.790.623	3.082.450	1.871.764		198.386	